

Цей документ слугує інструментом документації, та укладачі не несуть жодної відповідальності за його зміст

► **B**

ДИРЕКТИВА РАДИ
від 29 липня 1991 року
про посвідчення водія
 (91/439/ЄЕС)
 (ОБ L 237, 24.8.1991, С. 1)

Зі змінами, внесеними:

	Офіційний вісник		
	№	сторінка	дата
► <u>M1</u> Директивою Ради 94/72/ЄС від 19 грудня 1994 року	L 337	86	24.12.1994
► <u>M2</u> Директивою Ради 96/47/ЄС від 23 липня 1996 року	L 235	1	17.9.1996
► <u>M3</u> Директивою Ради 97/26/ЄС від 2 червня 1997 року	L 150	41	7.6.1997
► <u>M4</u> Директивою Комісії 2000/56/ЄС від 14 вересня 2000 року	L 237	45	21.9.2000
► <u>M5</u> Директивою 2003/59/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 15 липня 2003 року	L 226	4	10.9.2003
► <u>M6</u> Регламентом (ЄС) № 1882/2003 Європейського Парламенту і Ради від 29 вересня 2003 року	L 284	1	31.10.2003
► <u>M7</u> Директивою Ради 2006/103/ЄС від 20 листопада 2006 року	L 363	344	20.12.2006
► <u>M8</u> Директивою Європейського Парламенту і Ради 2006/126/ЄС від 20 грудня 2006 року	L 403	18	30.12.2006
► <u>M9</u> Директивою Комісії 2008/65/ЄС від 27 червня 2008 року	L 168	36	28.6.2008

Зі змінами, внесеними:

► <u>A1</u> Актом про приєднання Австрійської Республіки, Королівства Швеції та Фінляндської Республіки	C 241	21	29.8.1994
(ухвалений Рішенням Ради 95/1/ЄС, Євратом, ЄСВС)	L 1	1	1.1.1995
► <u>A2</u> Актом про умови приєднання Чеської Республіки, Республіки Естонія, Республіки Кіпр, Республіки Латвія, Республіки Литва, Республіки Угорщина, Республіки Мальта, Республіки Польща, Республіки Словенія та Словацької Республіки і про зміни до договорів, на яких заснований Європейський Союз	L 236	33	23.9.2003

Виправлення:

- **C1** Виправлення, ОБ L 310, 12.11.1991, С. 16 (91/439/ЄЕС)

ДИРЕКТИВА РАДИ**від 29 липня 1991 року****про посвідчення водія**

(91/439/ЄЕС)

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства, та зокрема, його статтю 75,

Беручи до уваги пропозицію Комісії ⁽¹⁾,

Беручи до уваги висновок Європейського Парламенту ⁽²⁾,

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального комітету ⁽³⁾,

Оскільки для потреб загальної транспортної політики і як внесок в покращення безпеки дорожнього руху, а також для полегшення переміщення осіб, які проживають в державах-членах, в яких вони не склали іспит з керування, бажано, щоб існували типові національні посвідчення водія Співтовариства, які б взаємно визнавались державами-членами без жодного зобов'язання обміну посвідчень;

Оскільки перший крок в цьому напрямку був зроблений Першою Директивою Ради 80/1263/ЄЕС від 4 грудня 1980 року про введення посвідчень водія Співтовариства ⁽⁴⁾, яка запровадила типові національні посвідчення Співтовариства і взаємне визнання державами-членами національних посвідчень, а також обмін посвідчень власниками, які змінюють місце свого звичайного проживання або місце роботи з однієї держави-члена на іншу; оскільки досягнутий прогрес повинен бути продовжений;

Оскільки типові національні посвідчення Співтовариства, запроваджені Директивою 80/1263/ЄЕС повинні бути модифіковані з метою врахування, зокрема, гармонізацію категорій і підкатегорій транспортних засобів та розроблення посвідчення легшими для розуміння як всередині Співтовариства, так і поза ним;

Оскільки з підстав безпеки на дорозі повинні бути встановлені мінімальні вимоги до видачі посвідчень водія;

Оскільки стаття 3 Директиви 80/1263/ЄЕС обумовлює, що прикінцеві положення, які узагальнюють в Співтоваристві категорії транспортних засобів, зазначених в цій статті, повинні прийматися без можливості відступу так само, як і умови дійсності посвідчень водія;

Оскільки повинна бути передбачена можливість підрозділяти зазначені категорії транспортних засобів з метою сприяння, зокрема, поступовому доступу до керування такими транспортними засобами в інтересах безпеки на дорозі і з метою врахування існуючої національної обстановки;

Оскільки повинні бути прийняті спеціальні положення з метою полегшення керування транспортними засобами особами з фізичними недоліками;

Оскільки стаття 10 Директиви 80/1263/ЄЕС передбачає більш деталізовану гармонізацію стандартів для іспитів з керування і видачі посвідчень водія; оскільки з цією метою повинні бути визначені знання, навички і поведінка, пов'язані з керуванням механічними транспортними засобами, а іспит з керування повинен

⁽¹⁾ ОВ № С 48, 27.2.1989, С. 1.

⁽²⁾ ОВ № С 175, 16.7.1990, С. 40.

⁽³⁾ ОВ № С 159, 26.6.1989, С. 21

⁽⁴⁾ ОВ № L 375, 31.12.1980, С. 1.

▼В

базуватися на цих поняттях; оскільки повинні бути визначені мінімальні стандарти фізичної і розумової придатності для керування такими транспортними засобами;

Оскільки положення, викладені в статті 8 Директиви 80/1263/ЄЕС, і зокрема, зобов'язання обмінювати посвідчення водія впродовж одного року після зміни звичайного місця проживання створюють перешкоду для вільного пересування осіб; оскільки це є недопустимим в світлі прогресу, зробленого в бік європейської інтеграції;

Оскільки, крім того, з причин, пов'язаних з безпекою на дорозі і рухом, держави-члени повинні мати можливість застосовувати свої національні положення про вилучення, призупинення дії і скасування посвідчень водія до всіх власників посвідчень, які набули звичайного місця проживання на їхній території;

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

1. Держави-члени запроваджують національні посвідчення водія, засновані на типовій моделі Співтовариства, описаній в Додатку I ►**M2** або а ◀, відповідно до положень цієї Директиви. ►**M1** Проте, Фінська Республіка і Королівство Швеція можуть продовжувати видавати посвідчення водія, засновані на їхній теперішній моделі, до 31 грудня 1997 року. ◀

2. Посвідчення водія, видані державами-членами, взаємно визнаються.

3. Якщо власник дійсного національного посвідчення водія набуває звичайного місця проживання не в державі-члені, в якій було видане це посвідчення, держава-член перебування може застосовувати до власника посвідчення свої національні норми впродовж періоду дійсності посвідчення, медичні перевірки та податкові заходи і може вносити до посвідчення будь-яку інформацію, необхідну для адміністрації.

Стаття 2

1. Емблема на сторінці 1 типових посвідчень водія Співтовариства повинна містити розпізнавальний знак держави-члена, яка видає посвідчення.

2. Держави-члени повинні вживати всі необхідні заходи з метою уникнути будь-якого ризику підробки посвідчень водія.

3. Отримавши згоду Комісії, держави-члени можуть вносити до типової моделі, представленої в Додатку I ►**M2** або а ◀, такі корективи, які є необхідними для комп'ютерної обробки посвідчень водія.

▼M8**▼В***Стаття 3*

1. Посвідчення водія, передбачене в статті 1, надає право на керування транспортними засобами таких категорій:

Категорія А

- мотоцикли з боковою коляскою або без неї;

Категорія В

- механічні транспортні засоби з дозволеною максимальною масою до 3500 кілограмів з кількістю місць не більше восьми, крім місця водія; механічні транспортні засоби

▼В

цієї категорії можуть бути поєднані з причепом з дозволеною максимальною масою до 750 кілограмів;

- поєднання трактора категорії В і причепа з дозволеною максимальною масою цього поєднання до 3500 кілограмів і дозволеною максимальною масою причепа, яка не перевищує ненавантажену масу трактора;

Категорія В+Е

- поєднання транспортних засобів, що складається з трактора категорії В і причепа, якщо це поєднання не підпадає під категорію В;

Категорія С

- механічні транспортні засоби, за винятком тих, що підпадають під категорію D, дозволена максимальна маса яких вище 3500 кілограмів; механічні транспортні засоби цієї категорії можуть бути поєднані з причепом з дозволеною максимальною масою до 750 кілограмів;

Категорія С+Е

- поєднання транспортних засобів, в якому трактор належить до категорії С, а його причеп має дозволена максимальну масу вище 750 кілограмів;

Категорія D

- механічні транспортні засоби для перевезення людей з кількістю місць більше восьми, крім місця водія; механічні транспортні засоби цієї категорії можуть бути поєднані з причепом з дозволеною максимальною масою до 750 кілограмів;

Категорія D+Е

- поєднання транспортних засобів, в якому трактор належить до категорії D, а його причеп має дозволена максимальну масу вище 750 кілограмів.

2. Всередині категорій А, В, В+Е, С, С+Е, D і D+Е може бути видане спеціальне посвідчення водія для керування транспортними засобами таких підкатегорій:

Підкатегорія А1

- легкі мотоцикли, які мають двигун з робочим об'ємом до 125 см³ і потужність яких не перевищує 11 кВт;

Підкатегорія В1

- механічні триколісні і чотириколісні мотоцикли;

Підкатегорія С1

- механічні транспортні засоби, за винятком тих, що підпадають під категорію D, дозволена максимальна маса яких перевищує 3500 кілограмів, але менша за 7500 кілограмів; механічні транспортні засоби цієї підкатегорії можуть бути поєднані з причепом з дозволеною максимальною масою до 750 кілограмів;

Підкатегорія С1+Е

- поєднання транспортних засобів, в якому трактор належить до підкатегорії С1, а його причеп має дозволена максимальну масу вище 750 кілограмів, за умови, що дозволена максимальна маса цього поєднання не перевищує 12000 кілограмів, а дозволена максимальна маса причепа не перевищує ненавантажену масу трактора;

Підкатегорія D1

- механічні транспортні засоби для перевезення пасажирів з кількістю місць більше восьми, крім місця водія, але не більше 16 місць, крім місця водія; механічні

▼В

транспортні засоби цієї підкатегорії можуть бути поєднані з причепом з дозволеною максимальною масою до 750 кілограмів;

Підкатегорія D1+E

- поєднання транспортних засобів, в якому трактор належить до підкатегорії D1, а його причеп має дозволена максимальну масу вище 750 кілограмів, за умови, що:

- по перше, дозволена максимальна маса цього поєднання не перевищує 12000 кілограмів, а дозволена максимальна маса причепа не перевищує ненавантажену масу трактора;

- по друге, причеп не використовується для перевезення людей.

3. Для потреб цієї статті:

- “Транспортний засіб з механічним приводом” означає будь-який самохідний транспортний засіб, що пересувається дорогою завдяки власній потужності, за винятком рейсового транспортного засобу;

- “Триколісний мотоцикл” і “чотириколісний мотоцикл” означають відповідно будь-який три- і чотириколісний транспортний засіб категорії В з максимальною розрахованою швидкістю більше ► **М3** 45 км/год ◀ або який приводиться в дію двигуном внутрішнього згоряння із запалюванням з робочим об’ємом більше 50 см³ або будь-яким іншим двигуном однакової потужності. Ненавантажена маса не повинна перевищувати 550 кілограмів. Ненавантажена маса транспортних засобів з електричним двигуном не включає масу батареї.

Держави-члени можуть встановити нижчі стандарти стосовно ненавантаженої маси або додати інші, такі як категорія максимального об’єму або потужності;

▼М3

- “Мотоцикл” означає будь-який двоколісний транспортний засіб з боковою коляскою або без неї, обладнаний двигуном з робочим об’ємом більше 50 см³ типу внутрішнього згоряння, та/або з максимальною розрахованою швидкістю більше 45 км/год;

▼В

- “Механічний транспортний засіб” означає будь-який транспортний засіб з механічним приводом, за винятком мотоциклу, який зазвичай використовується для перевезення людей чи товарів дорогою або для транспортування дорогою транспортних засобів, що використовуються для перевезення людей чи товарів. Це поняття включає тролейбуси, тобто транспортні засоби, поєднані з електричним проводом і які не є рейковими. Воно не включає сільськогосподарські або лісгосподарські трактори;

- “Сільськогосподарський або лісгосподарський трактор” означає будь-який транспортний засіб з механічним приводом, який пересувається на колесах або гусеницях і має щонайменше дві осі, головна функція якого полягає в тяговій потужності, який спеціально розроблений для того, щоб тягнути, штовхати, перевозити або керувати певними інструментами, машинами чи тракторами, що використовуються в сільськогосподарській або лісгосподарській діяльності, і використання якого для перевезення людей чи товарів дорогою або для транспортування дорогою транспортних засобів, що використовуються для перевезення людей чи товарів, є лише другорядною функцією.

4. Держави-члени можуть після консультації з Комісією відступати від швидкостей, вказаних в другому і третьому абзацах частини 3, за умови, що вони обумовлюють нижчі швидкості і що це зазначено в посвідченні водія.

5. Для підкатегорії A1 держави-члени можуть застосовувати додаткові обмежувальні норми.

6. За згодою Комісії держави-члени можуть не застосовувати цю статтю до певних видів транспортних засобів з механічним приводом, наприклад до спеціальних транспортних засобів для інвалідів.

Стаття 4

1. Посвідчення водія зазначають умови, відповідно до яких водій має право керування.

▼В

2. Якщо, в силу фізичної недієздатності, дозволяється керування лише певними видами транспортних засобів або пристосованими транспортними засобами, в такому транспортному засобі повинен проводитися тест на навички і поведінку, передбачений в статті 7.

Стаття 5

1. Видача посвідчень водія здійснюється відповідно до таких умов:

(а) посвідчення категорій С і D повинні видаватися лише водіям, які вже мають право на керування транспортними засобами категорії В;

(b) посвідчення категорій В+Е, С+Е, D+Е повинні видаватися лише водіями, які вже мають право на керування транспортними засобами категорій В, С і D відповідно.

2. Дійсність посвідчень водія повинна визначатися таким чином:

(а) посвідчення, видані для категорії С+Е або D+Е, є дійсними для транспортних засобів категорії В+Е;

(b) посвідчення, видані для категорії С+Е, є дійсними для категорії D+Е до тих пір, поки їх власники мають право на керування транспортними засобами категорії D.

3. Для керування на своїй території держави-члени можуть дозволяти такі еквівалентні співвідношення:

(а) триколісні і чотириколісні мотоцикли з механічним приводом згідно з посвідченням категорії А або А1;

(b) легкі мотоцикли згідно з посвідченням категорії В.

4. Держави-члени можуть після консультації з Комісією дозволити керування на своїй території:

(а) транспортними засобами категорії D1 (з максимальною кількістю 16 місць, крім місця водія, і дозволеною максимальною масою 3500 кілограмів, за винятком будь-якого спеціального обладнання, призначеного для перевезення пасажирів-інвалідів) ► С1 власниками віком більше 21 року, що мають посвідчення водія категорії В, отримане щонайменше два роки до цього, ◀ за умови, що транспортні засоби використовуються некомерційними органами для соціальних цілей і що водій надає свої послуги на добровільній основі;

(b) транспортними засобами з дозволеною максимальною масою більше 3500 кілограмів власниками віком більше 21 року, що мають посвідчення водія категорії В, отримане щонайменше два роки до цього, за умови, що головною метою транспортних засобів є їх використання як стаціонарних в учбових цілях або з метою відпочинку, що вони використовуються некомерційними органами для соціальних цілей і що ці транспортні засоби були модифіковані таким чином, щоб вони не могли використовуватися для перевезення більше дев'яти осіб або товарів, крім тих, що є вкрай необхідними для їхніх цілей.

Стаття 6

1. Мінімальний вік для отримання посвідчення водія є таким:

(а) 16 років:

- для підкатегорії А1;

- для підкатегорії В1;

(b) 18 років:

- для категорії А; проте, доступ до керування мотоциклами з потужністю вище 25 кВт або із співвідношенням потужність/вага вище 0.16 кВт/кг (або мотоциклами з

▼В

боковими колясками із співвідношенням потужність/вага вище 0.16 кВт/кг) можливий з мінімальним стажем 2 роки на мотоциклах з меншими технічними вимогами згідно з посвідченням категорії А; вимога до попереднього стажу не застосовується, якщо кандидат має вік щонайменше 21 рік, за умови, що він пройшов спеціальний тест на навички і поведінку;

- для категорій В, В+Е;

- для категорій С, С+Е і підкатегорій С1, С1+Е без шкоди положенням про керування такими транспортними засобами, що містяться в Регламенті Ради (ЄЕС) №3820/85 від 20 грудня 1985 року про гармонізацію певного соціального законодавства про дорожній транспорт ⁽¹⁾;

(с) 21 рік:

- для категорій D і D+Е і підкатегорій D1, D1+Е без шкоди положенням про керування такими транспортними засобами, що містяться в Регламенті (ЄЕС) №3820/85.

2. Держави-члени можуть відступати від вимог до мінімального віку, встановлених для категорій А, В і В+Е і видавати такі посвідчення водія, починаючи від віку 17 років, за винятком випадку положень для категорії А, встановлених в останньому реченні першого абзацу частини 1(b).

3. Держави-члени можуть відмовляти у визнанні дійсності на своїй території посвідчень водія, виданих водіям віком менше 18 років.

Стаття 7

1. Посвідчення водія, крім того, видаються лише таким кандидатам:

(а) які пройшли тест на навички і поведінку і теоретичний тест, та які відповідають медичним вимогам відповідно до положень додатків II і III;

(б) які мають звичайне місце проживання на території держави-члена, яка видає посвідчення, або можуть надати доказ того, що вони навчалися в ній щонайменше шість місяців.

2. Без шкоди положенням, які будуть прийняті у цьому відношенні Радою, кожна держава-член зберігає за собою право визначати на основі національних критеріїв період дійсності посвідчень водія, які вона видає.

3. Держави-члени можуть за згодою Комісії відступати від положень Додатку III, якщо такі відступи сумісні з розвитком медичної науки і принципами, встановленими в цьому Додатку.

4. Без шкоди національному кримінальному і поліцейському законодавству держави-члени після консультації з Комісією застосовувати до видачі посвідчень водія положення свого національного законодавства, що стосуються інших умов, ніж ті, що зазначені в цій Директиві.

5. Жодна особа не може отримати посвідчення водія в більше, ніж одній державі-члені.

▼МЗ

Стаття 7а

1. Підрозділ гармонізованих кодів Співтовариства, викладених в Додатках I і Ia, визначається відповідно до процедури, встановленої в статті 7b, з окремим

⁽¹⁾ ОВ № L 370, 31.12.1985, С. 1

▼ МЗ

посиланням на коди 04, 05, 44 і 55.

Ця процедура також дотримується при прийнятті рішення, чи повинно бути обов'язковим, якщо необхідно, використання певних підрозділів гармонізованих кодів Співтовариства.

2. Зміни, необхідні для адаптації частин Додатків I і Ia, що стосуються гармонізованих кодів, а також Додатків II і III до науково-технічного прогресу, приймаються відповідно до процедур, встановлених в статті 7b.

▼ М6*Стаття 7b*

1. Комісії допомагає комітет з питань посвідчень водія (далі "Комітет").
2. При посиланні на цю статтю, застосовуються статті 5 і 7 Рішення 1999/468/ЄС ⁽¹⁾, беручи до уваги статтю 8 цього Рішення.

Період, встановлений в частині 6 статті 5 Рішення 1999/468/ЄС, встановлюється в три місяці.

3. Комітет встановлює свій внутрішній регламент.

▼ В*Стаття 8*

1. Якщо власник дійсного національного посвідчення водія, виданого в одній державі-члені, набув звичайного місця проживання в іншій державі-члені, він може клопотати про обмін свого посвідчення водія на еквівалентне посвідчення; держава-член, яка здійснює такий обмін, повинна перевірити, якщо необхідно, дійсність переданого їй посвідчення.

2. При умові дотримання територіального принципу кримінального і поліцейського законодавства держава-член звичайного місця проживання може застосовувати свої національні положення про обмеження, призупинення дії, вилучення або скасування права керування власника посвідчення водія, виданого іншою державою-членом і, якщо необхідно, обмінювати посвідчення з цією метою.

3. Держава-член, яка здійснює обмін, повинна повернути старе посвідчення органам держави-члена, яка його видала, і повідомити причини цього.

4. Держава-член може відмовити у визнанні дійсності будь-якого посвідчення водія, виданого іншою державою-членом особі, до якої на території першої держави застосовується один із заходів, зазначених в частині 2.

Держава-член може також відмовити у видачі посвідчення водія кандидату, до якого застосовуються такі заходи в іншій державі-члені.

5. Заміна посвідчення водія, яке, наприклад, було загублене або вкрадене, може бути здійснене в компетентних органах держави, в якій власник має своє звичайне місце проживання; ці органи забезпечують відновлення на основі інформації, якою вони володіють, або, якщо необхідно, на основі доказів від компетентних органів держав-членів, які видали оригінал посвідчення.

6. Якщо держава-член обмінює посвідчення водія, видане третьою державою, на типові посвідчення водія Співтовариства, такий обмін, а також будь-яке подальше відновлення або заміна повинні реєструватися в останній.

⁽¹⁾ Рішення Ради 1999/468/ЄС від 28 червня 1999 року, що встановлює процедури здійснення повноважень з імплементації, покладених на Комісію (ОВ L 184, 17.7.1999, С. 23).

▼В

Такий обмін може мати місце, лише якщо посвідчення, видане третьою державою, було здано компетентним органам держави-члена, яка здійснює обмін. Якщо власник цього посвідчення змінює своє звичайне місце проживання на іншу державу-член, остання не зобов'язана застосовувати статтю 1 (2).

Стаття 9

Для потреб цієї Директиви “звичайне” місце проживання означає місце, де особа зазвичай проживає, а саме щонайменше 185 днів впродовж кожного календарного року через свої особисті і професійні зв'язки або, у випадку відсутності професійних зв'язків, – через особисті зв'язки, які тісно пов'язують цю особу з місцем, в якому вона проживає.

Проте, звичайне місце проживання особи, професійні зв'язки якої пов'язують її з іншим місцем, ніж особисті зв'язки, і яка по черзі проживає в різних місцях, розміщених в двох або більше державах-членах, вважається місцем її особистих зв'язків, за умови, що така особа регулярно туди повертається. Дотримання цієї останньої умови не вимагається, якщо особа проживає в державі-члені з метою виконання завдання визначеної тривалості. Відвідання університету або школи не вважається зміною звичайного місця проживання.

Стаття 10

За згодою Комісії держави-члени встановлюють еквівалентні співвідношення між категоріями посвідчень, виданих до імплементації цієї Директиви, і категоріями, визначеними в статті 3.

За згодою Комісії держави-члени можуть вносити до свого національного законодавства такі корективи, які є необхідними для потреб імплементації положень частини 4, 5 і 6 статті 8.

Стаття 11

Через п'ять років після набрання чинності цією Директивою Рада, діючи на пропозицію Комісії, переглядає національні положення про будь-які додаткові підкатегорії, які могли бути запроваджені відповідно до статті 3, з метою їх можливої гармонізації або усунення.

Стаття 12

1. Після консультації з Комісією держави-члени ухвалюють необхідні закони, підзаконні акти та адміністративні положення для виконання цієї Директиви станом на 1 липня 1996 року не пізніше 1 липня 1994 року.

2. Якщо держави-члени ухвалюють такі положення, то вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватись даним посиланням у разі їхньої офіційної публікації. Методи розробки зазначеного посилання визначаються державами-членами.

3. Держави-члени надають допомогу одна одній в імплементації цієї Директиви і, у разі потреби, обмінюються інформацією стосовно посвідчень, які вони зареєстрували.

Стаття 13

Таким чином, Директива 80/1263/ЄЕС скасовується з 1 липня 1996 року.

▼B

Стаття 14

Цю Директиву адресовано державам-членам.

▼ **B**

ДОДАТОК I

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТИПОВЕ ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ СПІВТОВАРИСТВА

1. Типове посвідчення водія Співтовариства повинно бути рожевого кольору, а його загальні розміри:

- висота: 106 мм;
- ширина: 222 мм.

2. Посвідчення складається із шести сторінок:

сторінка 1 містить:

- розпізнавальний знак держави-члена, яка видає посвідчення;
- зазначення назви держави-члена, яка видає посвідчення (не обов'язково);

▼ **M7**

- розпізнавальний знак держави-члена, яка видає посвідчення; ці знаки повинні бути такими:

B: Королівство Бельгія

BG: Республіка Болгарія

CZ: Чеська Республіка

DK: Королівство Данія

D: Федеративна Республіка Німеччина

EST: Республіка Естонія

GR: Грецька Республіка

E: Королівство Іспанія

F: Французька Республіка

IRL: Республіка Ірландія

I: Італійська Республіка

CY: Республіка Кіпр

LV: Латвійська Республіка

LT: Литовська Республіка

L: Велике Герцогство Люксембург

H: Угорська Республіка

M: Республіка Мальта

NL: Королівство Нідерланди

A: Австрійська Республіка

PL: Республіка Польща

P: Португальська Республіка

RO: Румунія

SLO: Республіка Словенія

SK: Республіка Словаччина

FIN: Фінляндська Республіка

S: Королівство Швеція

UK: Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

▼ **B**

- слова "Посвідчення водія", надруковані великими літерами мовою або мовами держави-члена, яка видає посвідчення; вони повинні бути також надруковані з належним відступом іншими мовами Європейських Співтовариств;

▼ В

- слова “Типова модель Європейських Співтовариств”, надруковані мовою або мовами держав-членів, які видають посвідчення;

сторінка 2 містить:

1. прізвище власника;
2. інші імена власника;
3. дату і місце народження власника;
4. назву компетентного органу, який видає посвідчення (включаючи місце і дату видачі, а також печатку органу);
5. номер посвідчення;
6. фотокартку власника;
7. підпис власника;
8. постійне місце проживання або поштову адресу (не обов’язково);

сторінки 3 і 4 містять:

(під)категорії транспортних засобів, дату видачі посвідчення для (під)категорії, період його дійсності, печатку органу, будь-яку додаткову інформацію або обмеження в кодovій формі для кожної задіяної (під)категорії.

Підкатегорії, не передбачені в національному законодавстві держави-члена, можуть не зазначатися в посвідченнях водія, виданих цією державою.

Коди, що використовуються на сторінці 4, є такими:

▼ М4

- коди 01-99: гармонізовані коди Співтовариства

ВОДІЙ (медичні причини)

01. Корегування та/або захист зору
 - 01.01 Окуляри
 - 01.02 Контактна(і) лінза(и)
 - 01.03 Захисне скло
 - 01.04 Непрозора лінза
 - 01.05 Захист очей
 - 01.06 Окуляри або контактні лінзи
02. Слуховий апарат / комунікаційний апарат
 - 02.01 Слуховий апарат для одного вуха
 - 02.02 Слуховий апарат для обох вух
03. Протез / ортопедичний апарат для кінцівок
 - 03.01 Протез / ортопедичний апарат для верхніх кінцівок
 - 03.02 Протез / ортопедичний апарат для нижніх кінцівок
05. Обмежене використання (обов’язкове використання підкоду, якщо до керування застосовуються обмеження з медичних причин)
 - 05.01 Обмеження залежно від часу дня (наприклад: одна година після сходу сонця і одна година до заходу сонця)
 - 05.02 Обмеження залежно від радіусу ... км від місця проживання власника або лише всередині міста / території ...
 - 05.03 Керування без пасажирів
 - 05.04 Обмеження швидкості не більше ... км/год
 - 05.05 Керування дозволене виключно при супроводі власника посвідчення водія
 - 05.06 Без причепа
 - 05.07 Заборона керування на автомагістралях
 - 05.08 Заборона вживання алкоголю

▼ **M4**

МОДИФІКАЦІЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

10. Модифікована коробка передач

10.01 Механічна коробка передач

▼ **M9**

10.02 Транспортні засоби без педалі зчеплення (або важеля, що приводиться в дію вручну для категорій А або А1)

▼ **M4**

10.03 Електронна коробка передач

10.04 Пристосований важіль перемикання передач

10.05 Без допоміжної коробки передач

15. Модифіковане зчеплення

15.01 Пристосована педаль зчеплення

15.02 Ручне зчеплення

15.03 Автоматичне зчеплення

15.04 Відгороджена / відігнута / відокремлена педаль зчеплення

20. Модифіковані гальмові системи

20.01 Пристосована гальмова педаль

20.02 Збільшена гальмова педаль

20.03 Гальмова педаль, пристосована для лівої ноги

20.04 Гальмова педаль для ступні

20.05 гальмова педаль під кутом

20.06 Ручне (пристосоване) гальмо

20.07 Максимальне використання гальмової педалі з підсилювачем

20.08 Максимальне використання аварійного гальма, інтегрованого з гальмовою педаллю

20.09 Пристосоване стоянкове гальмо

20.10 Електричне стоянкове гальмо

20.11 (Пристосована) стоянкова гальмова педаль

20.12 Відгороджена / відігнута / відокремлена гальмова педаль

20.13 Гальмова педаль, що приводиться в дію коліном

20.14 Електрична гальмова педаль

25. Модифіковані системи газування

25.01 Пристосована педаль газу

25.02 Педаль газу для ступні

25.03 Педаль газу під кутом

25.04 Ручна педаль газу

25.05 Педаль газу, що приводиться в дію коліном

25.06 Сервосистема газування (електронна, пневматична тощо)

25.07 Педаль газу зліва від гальмової педалі

25.08 Педаль газу зліва

25.09 Відгороджена / відігнута / відокремлена педаль газу

30. Модифіковані поєднані системи гальмування і газування

30.01 Паралельні педалі

30.02 Педалі на (або майже на) одному рівні

30.03 Педалі газу і гальмування з декількома позиціями

30.04 Педалі газу і гальмування з декількома позиціями і функцією повернення у вихідне положення

▼ **M4**

- 30.05 Відігнуті / відокремлені педалі газу і гальмування
- 30.06 Підняте днище
- 30.07 Перегородка з боку гальмової педалі
- 30.08 Перегородка для протезу з боку гальмової педалі
- 30.09 Перегородка попереду педалей газу і гальмування
- 30.10 Підставка для п'ятки / ноги
- 30.11 Електричні педалі газу і гальмування

35. Модифіковане розташування пристроїв керування

(перемикачі фар, склоочищувачі / мийка вітрового скла, звуковий сигнал, індикатори повороту тощо)

- 35.01 Пристрої керування, що приводяться в дію без негативного впливу на рульове керування і управління
- 35.02 Пристрої керування, що приводяться в дію без необхідності відпускати руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо)
- 35.03 Пристрої керування, що приводяться в дію лівою рукою без необхідності відпускати руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо)
- 35.04 Пристрої керування, що приводяться в дію правою рукою без необхідності відпускати руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо)
- 35.05 Пристрої керування, що приводяться в дію без необхідності відпускати руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо), а також поєднані механізми газування і гальмування

40. Модифіковане рульове керування

- 40.01 Стандартний рульове керування
- 40.02 Рульове керування з підсилювачем
- 40.03 Рульове керування з допоміжною системою
- 40.04 Витягнута рульова колонка
- 40.05 Пристосований руль (Більша та/або товща рульова секція, зменшений діаметр руля тощо)
- 40.06 Руль під кутом
- 40.07 Вертикальний руль
- 40.08 Горизонтальний руль
- 40.09 Руль, що приводиться в дію ногами
- 40.10 Альтернативне рульове керування (рукоятка тощо)
- 40.11 Рукоятка на рулі
- 40.12 Ручний ортопедичний апарат на рулі
- 40.13 З ортопедичним апаратом

42. Модифіковане(і) дзеркало(а) заднього виду

- 42.01 Зовнішнє дзеркало заднього виду з лівого або з правого боку
- 42.02 Зовнішнє дзеркало заднього виду, встановлене на крилі
- 42.03 Додаткове внутрішнє дзеркало заднього виду для слідкування за дорожнім рухом
- 42.04 Панорамне внутрішнє дзеркало заднього виду
- 42.05 Дзеркало заднього виду з обзором мертвої зони
- 42.06 Електрокероване(і) зовнішнє(і) дзеркало(а) заднього виду

43. Модифіковане сидіння водія

- 43.01 Підвищене сидіння водія з нормальною відстанню від руля і педалей
- 43.02 Сидіння водія, пристосоване до форми тіла
- 43.03 Сидіння водія з боковою підтримкою для стійкості

▼ **M4**

- 43.04 Сидіння водія з підлокітниками
- 43.05 Подовження ковзання сидіння водія
- 43.06 Пристосування ременів безпеки
- 43.07 Прив'язні ремені безпеки

44. Модифікації мотоциклів (обов'язкове використання підкоду)

- 44.01 Одне гальмо
- 44.02 (Пристосоване) ручне гальмо (переднє колесо)
- 44.03 (Пристосована) гальмова педаль (заднє колесо)
- 44.04 (Пристосована) рукоятка газу
- 44.05 (Пристосовані) ручна коробка передач і ручне зчеплення
- 44.06 (Пристосоване(і)) дзеркало(а) заднього виду
- 44.07 (Пристосовані) пристрої (індикатори повороту, стоп-сигнал тощо)
- 44.08 Висота сидіння, що дозволяє водію в сидячій позиції тримати одночасно дві ноги на дорозі

45. Мотоцикл лише з боковою коляскою

50. Обмеження певним номером транспортного засобу / ходової частини (ідентифікаційний номер транспортного засобу, ІНТЗ)

51. Обмеження певним транспортним засобом / номерними знаками (реєстраційний номер транспортного засобу, РНТЗ)

АДМІНІСТРАТИВНІ ПИТАННЯ

70. Обмін посвідчення № ..., виданого ... (розпізнавальний знак ЄС/ООН у випадку третьої країни; наприклад: 70.0123456789.NL)

71. Дублікат посвідчення № ... (розпізнавальний знак ЄС/ООН у випадку третьої країни; наприклад: 71.987654321.HR)

72. Обмеження транспортними засобами категорії А з двигуном з максимальним робочим об'ємом 125 см³ і максимальною потужністю 11 кВт (A1)

73. Обмеження транспортними засобами категорії В виду триколісних або чотириколісних (B1)

74. Обмеження транспортними засобами категорії С з дозволеною максимальною масою до 7500 кілограмів (C1)

75. Обмеження транспортними засобами категорії D з кількістю місць не більше 16, крім місця водія (D1)

76. Обмеження транспортними засобами категорії С з дозволеною максимальною масою до 7500 кілограмів (C1), поєднаними з причепом з дозволеною максимальною масою вище 750 кілограмів, за умови, що дозволена максимальна маса цього автопоїзду не перевищує 12000 кілограмів, а дозволена максимальна маса причепа не перевищує ненавантажену масу тягача (C1+E)

77. Обмеження транспортними засобами категорії D з кількістю місць не більше 16, крім місця водія (D1), поєднаними з причепом з дозволеною максимальною масою вище 750 кілограмів, за умови, що (а) дозволена максимальна маса цього автопоїзду не перевищує 12000 кілограмів, а дозволена максимальна маса причепа не перевищує ненавантажену масу тягача і (б) причеп не використовується для перевезення пасажирів (D1+E)

▼ **M9**

78. Придатний лише для транспортних засобів без педалі зчеплення (або важеля, що приводиться в дію вручну для категорій А або А1)

▼ **M4**

79. (...) Обмеження транспортними засобами, які відповідають технічним вимогам, зазначеним в дужках, в контексті застосування частина 1 статті 10 Директиви 90.01: ліворуч

▼ M4

- 90.02: праворуч
- 90.03: лівий
- 90.04: правий
- 90.05: рука
- 90.06: нога
- 90.07: придатний для експлуатації

▼ M5

95. Водій, який має СПК, що відповідає зобов'язанню про професійну компетентність, зазначеному в статті 3, до ... (наприклад, 95.01.01.2012)

▼ B

- коди 100 і вище: національні коди, дійсні лише для керування на території держави, яка видала посвідчення.

Дата першої видачі посвідчення для кожної категорії повинна записуватися на сторінці 3 у випадку подальшої заміни або обміну;

сторінка 5 може містити таку інформацію:

- будь-які періоди, впродовж яких посвідчення водія було призупинене,
- серйозні правопорушення, вчинені на території держави звичайного місця проживання і взяті до уваги у процедурі контролю за водіями у цій державі;

сторінка 6 містить:

- визнання, обмежене територією держави, яка її надає на підставі еквівалентних співвідношень або для категорій транспортних засобів, до яких не застосовується ця Директива (включаючи дати видачі і періоди дійсності),
- пробіли, призначені для (не обов'язково) запису змін місця звичайного проживання власника.

3. Записи на сторінках, крім сторінки 1, робляться мовою(ами) держав-членів, які видали посвідчення.

▼ M7

Якщо держава-член бажає зробити такі записи іншими національними мовами, крім: болгарської, іспанської, чеської, датської, німецької, естонської, грецької, англійської, французької, італійської, латвійської, литовської, угорської, мальтійської, голландської, польської, португальської, словацької, словенської, фінської або шведської, вона повинна скласти двомовну версію посвідчення, використовуючи одну із зазначених вище мов без шкоди іншим положенням цього Додатку.

▼ B

4. Якщо власник посвідчення водія, виданого однією державою-членом, набув звичайного місця проживання в іншій державі-члені, остання може зазначити:

- зміну(и) місця проживання на сторінці 6,
- інформацію, що є важливою для адміністративних цілей, наприклад, про серйозні правопорушення, вчинені на її території, на сторінці 5,

за умови, що вона також зазначає цей вид інформації в посвідченнях, які вона видає, і що є пробіли для цієї цілі.

Шляхом часткового відступу від пункту 2 цього Додатку в посвідченнях водія, виданих Сполученим Королівством, не обов'язковою є фотокартка власника впродовж максимального періоду десять років після прийняття цієї Директиви.

▼B

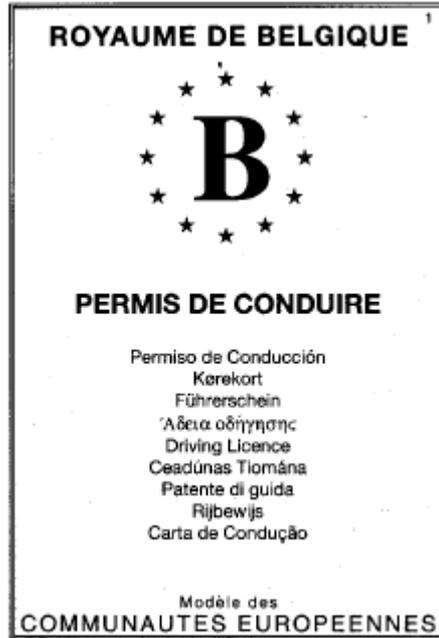
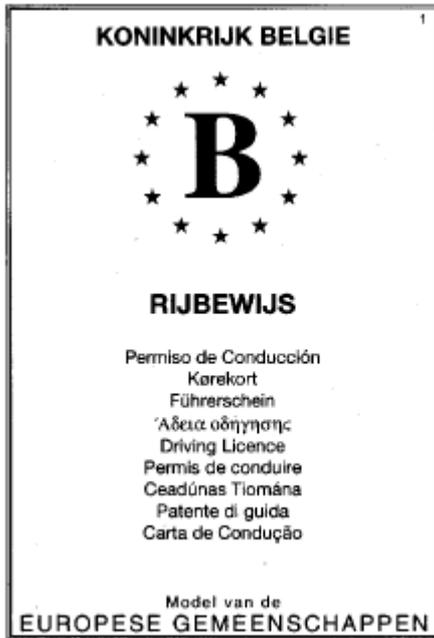
<p>1. SURNAME:</p> <p>2. OTHER NAMES:</p> <p>3. DATE AND PLACE OF BIRTH:</p> <p>4. ISSUED BY:</p> <p style="font-size: small;">OR: AT:</p> <p>5. NUMBER:</p> <p>6. PHOTO</p> <p>7. SIGNATURE OF HOLDER:</p>	<p style="font-size: small;">CATEGORIES OF VEHICLES FOR WHICH THE LICENSE IS VALID</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 10%;">A1</td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;">> 125cc</td> <td style="width: 10%;">> 11kW</td> <td style="width: 10%;">FROM</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>B1</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>B</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C1</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D1</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>B</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C1</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D1</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D</td> <td></td> <td>> 125cc</td> <td>> 11kW</td> <td></td> </tr> </table>	A1		> 125cc	> 11kW	FROM	A		> 125cc	> 11kW				> 125cc	> 11kW		B1		> 125cc	> 11kW		B		> 125cc	> 11kW		C1		> 125cc	> 11kW		C		> 125cc	> 11kW		D1		> 125cc	> 11kW		D		> 125cc	> 11kW		B		> 125cc	> 11kW		C1		> 125cc	> 11kW		C		> 125cc	> 11kW		D1		> 125cc	> 11kW		D		> 125cc	> 11kW		<p>UNTIL</p> <p>RESTRICTIONS/INFORMATION</p> <p>STAMP</p>
A1		> 125cc	> 11kW	FROM																																																																				
A		> 125cc	> 11kW																																																																					
		> 125cc	> 11kW																																																																					
B1		> 125cc	> 11kW																																																																					
B		> 125cc	> 11kW																																																																					
C1		> 125cc	> 11kW																																																																					
C		> 125cc	> 11kW																																																																					
D1		> 125cc	> 11kW																																																																					
D		> 125cc	> 11kW																																																																					
B		> 125cc	> 11kW																																																																					
C1		> 125cc	> 11kW																																																																					
C		> 125cc	> 11kW																																																																					
D1		> 125cc	> 11kW																																																																					
D		> 125cc	> 11kW																																																																					

105 mm
222 mm

▼B

**ЗРАЗОК ТИПОВОГО ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ СПІВТОВАРИСТВА:
БЕЛЬГІЙСЬКЕ ПОСВІДЧЕННЯ**

(для інформаційних цілей)

▼ **M2***ДОДАТОК Ia***ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТИПОВЕ ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ СПІВТОВАРИСТВА***(Альтернатива типовій моделі в Додатку I)*

1. Фізичні характеристики картки типового посвідчення водія Співтовариства повинні відповідати стандартам ISO 7810 і 7816-1.

Методи перевірки характеристик посвідчень водія з метою забезпечити їхню відповідність міжнародним стандартам повинні відповідати стандарту ISO 10373.

2. Посвідчення має дві сторони.

Сторінка 1 містить:

(a) слова “Посвідчення Водія”, надруковані великими літерами мовою або мовами держави-члена, яка видає посвідчення;

(b) назву держави-члена, яка видає посвідчення (не обов’язково);

▼ **M7**

(c) розпізнавальний знак держави-члена, яка видає посвідчення, надрукований на негативі в прямокутнику синього кольору і обведений 12 жовтими зірками; ці знаки повинні бути такими:

B: Королівство Бельгія

BG: Республіка Болгарія

CZ: Чеська Республіка

DK: Королівство Данія

D: Федеративна Республіка Німеччина

EST: Республіка Естонія

GR: Грецька Республіка

E: Королівство Іспанія

F: Французька Республіка

IRL: Республіка Ірландія

I: Італійська Республіка

CY: Республіка Кіпр

LV: Латвійська Республіка

LT: Литовська Республіка

L: Велике Герцогство Люксембург

H: Угорська Республіка

M: Республіка Мальта

NL: Королівство Нідерланди

A: Австрійська Республіка

PL: Республіка Польща

P: Португальська Республіка

RO: Румунія

SLO: Республіка Словенія

SK: Республіка Словаччина

FIN: Фінляндська Республіка

S: Королівство Швеція

UK: Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

▼ **M2**

- (d) інформацію посвідчення, пронумеровану таким чином:
1. прізвище власника;
 2. інші імена власника;
 3. дата і місце народження;
 4. (a) дата видачі посвідчення;
 - (b) дата закінчення дії посвідчення або прочерк, якщо посвідчення дійсне впродовж невизначеного періоду часу;
 - (c) назва органу, що видає посвідчення (може бути надруковано на сторінці 2);
 - (d) номер, що відрізняється від номеру під заголовком 5, для адміністративних цілей (не обов'язково);
 5. номер посвідчення водія;
 6. фотокартка власника;
 7. підпис власника;
 8. постійне місце проживання або поштова адреса (не обов'язково);
 9. (під)категорія(ї) транспортних засобів, якими водій має право керувати (національні категорії друкуються іншим шрифтом, ніж гармонізовані категорії);

▼ **M7**

(e) слова “Типова модель Європейських Співтовариств” мовою або мовами держави-члена, яка видає посвідчення, і слова “Посвідчення Водія” іншими офіційними мовами Співтовариства, надруковані рожевим кольором як фон посвідчення:

Свидетельство за управление на МПС
 Permiso de Conducción
 Řidičský průkaz
 Kørekort
 Führerschein
 Juhiluba
 Άδεια Οδήγησης
 Driving Licence
 Permis de conduire
 Ceadúnas Tiomána
 Patente di guida
 Vaditaja apliecība
 Vairuotojo pažymėjimas
 Vezetői engedély
 Licenzja tas-Sewqan
 Rijbewijs
 Prawo Jazdy
 Carta de Condução
 Permis de conducere
 Vodický preukaz
 Vozniško dovoljenje
 Ajokortti
 Körkort;

▼ **M2**

(f) еталонні кольори:

- синій: pantone reflex blue,

▼ M2

- жовтий: pantone yellow.

Сторінка 2 містить:

- (a) 9. (під)категорію(і) транспортних засобів, якими водій має право керувати (національні категорії друкуються іншим шрифтом, ніж гармонізовані категорії);
10. дату першої видачі кожної (під)категорії (ця дата повинна повторюватися на новому посвідченні у випадку наступної заміни або обміну);
11. дату закінчення дії кожної (під)категорії;
12. додаткову інформацію / обмеження у формі коду навпроти відповідної під(категорії).
- Коди є такими:

▼ M4

- коди 01-99: гармонізовані коди Співтовариства

ВОДІЙ (медичні причини)

01. Корегування та/або захист зору
- 01.01 Окуляри
 - 01.02 Контактна(і) лінза(и)
 - 01.03 Захисне скло
 - 01.04 Непрозора лінза
 - 01.05 Захист очей
 - 01.06 Окуляри або контактні лінзи
02. Слуховий апарат / комунікаційний апарат
- 02.01 Слуховий апарат для одного вуха
 - 02.02 Слуховий апарат для двох вух
03. Протез / ортопедичний апарат для кінцівок
- 03.01 Протез / ортопедичний апарат для верхніх кінцівок
 - 03.02 Протез / ортопедичний апарат для нижніх кінцівок
05. Обмежене використання (обов'язкове використання підкоду, якщо до керування застосовуються обмеження з медичних причин)
- 05.01 Обмеження залежно від часу дня (наприклад: одна година після сходу сонця і одна година до заходу сонця)
 - 05.02 Обмеження залежно від радіусу ... км від місця проживання власника або лише всередині міста / території ...
 - 05.03 Керування без пасажирів
 - 05.04 Обмеження швидкості не більше ... км/год
 - 05.05 Керування дозволене виключно при супроводі власника посвідчення водія
 - 05.06 Без причепа
 - 05.07 Заборона керування на автомагістралях
 - 05.08 Заборона вживання алкоголю

МОДИФІКАЦІЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

10. Модифікована коробка передач
- 10.01 Ручна коробка передач

▼ M9

10.02 Транспортні засоби без педалі зчеплення (або важеля, що приводиться в дію вручну для категорій А або А1)

▼ M4

10.03 Електронна коробка передач

▼ **M4**

- 10.04 Пристосований важіль перемикання передач
- 10.05 Без допоміжної коробки передач

15. Модифіковане зчеплення

- 15.01 Пристосована педаль зчеплення
- 15.02 Ручне зчеплення
- 15.03 Автоматичне зчеплення
- 15.04 Відгороджена / відігнута / відокремлена педаль зчеплення

20. Модифіковані гальмові системи

- 20.01 Пристосована гальмова педаль
- 20.02 Збільшена гальмова педаль
- 20.03 Гальмова педаль, пристосована для лівої ноги
- 20.04 Гальмова педаль для ступні
- 20.05 гальмова педаль під кутом
- 20.06 Ручне (пристосоване) гальмо
- 20.07 Максимальне використання гальмової педалі з підсилювачем
- 20.08 Максимальне використання аварійного гальма, інтегрованого з гальмовою педаллю
- 20.09 Пристосоване стоянкове гальмо
- 20.10 Електричне стоянкове гальмо
- 20.11 (Пристосована) стоянкова гальмова педаль
- 20.12 Відгороджена / відігнута / відокремлена гальмова педаль
- 20.13 Гальмова педаль, що приводиться в дію коліном
- 20.14 Електрична гальмова педаль

25. Модифіковані системи газування

- 25.01 Пристосована педаль газу
- 25.02 Педаль газу для ступні
- 25.03 педаль газу під кутом
- 25.04 Ручна педаль газу
- 25.05 Педаль газу, що приводиться в дію коліном
- 25.06 Сервосистема газування (електронна, пневматична тощо)
- 25.07 Педаль газу зліва від гальмової педалі
- 25.08 Педаль газу зліва
- 25.09 Відгороджена / відігнута / відокремлена педаль газу

30. Модифіковані поєднані системи гальмування і газування

- 30.01 Паралельні педалі
- 30.02 Педалі на (або майже на) одному рівні
- 30.03 Педалі газу і гальмування з декількома позиціями
- 30.04 Педалі газу і гальмування з декількома позиціями і функцією повернення у вихідне положення
- 30.05 Відігнуті / відокремлені педалі газу і гальмування
- 30.06 Підняте днище
- 30.07 Перегородка з боку гальмової педалі
- 30.08 Перегородка для протезу з боку гальмової педалі
- 30.09 Перегородка попереду педалей газу і гальмування

▼ **M4**

- 30.10 Підставка для п'ятки / ноги
- 30.11 Електричні педалі газу і гальмування

35. Модифіковане розташування пристроїв керування
(перемикачі фар, склоочишувачі / мийка вітрового скла, звуковий сигнал, індикатори повороту тощо)

- 35.01 Пристрої керування, що приводяться в дію без негативного впливу на рульове керування і управління
- 35.02 Пристрої керування, що приводяться в дію без необхідності відпустити руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо)
- 35.03 Пристрої керування, що приводяться в дію лівою рукою без необхідності відпустити руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо)
- 35.04 Пристрої керування, що приводяться в дію правою рукою без необхідності відпустити руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо)
- 35.05 Пристрої керування, що приводяться в дію без необхідності відпустити руль та допоміжні пристрої (рукоятку, вилку тощо), а також поєднані механізми газування і гальмування

40. Модифіковане рульове керування

- 40.01 Стандартний рульове керування
- 40.02 Рульове керування з підсилювачем
- 40.03 Рульове керування з допоміжною системою
- 40.04 Витягнута рульова колонка
- 40.05 Пристосований руль (Більша та/або товща рульова секція, зменшений діаметр руля тощо)
- 40.06 Руль розташований під кутом
- 40.07 Вертикальний руль
- 40.08 Горизонтальний руль
- 40.09 Руль, що приводиться в дію ногами
- 40.10 Альтернативне рульове керування (рукоятка тощо)
- 40.11 Рукоятка на рулі
- 40.12 Ручний ортопедичний апарат на рулі
- 40.13 З ортопедичним апаратом

42. Модифіковане(і) дзеркало(а) заднього виду

- 42.01 Зовнішнє дзеркало заднього виду з лівого або з правого боку
- 42.02 Зовнішнє дзеркало заднього виду, встановлене на крилі
- 42.03 Додаткове внутрішнє дзеркало заднього виду для слідкування за дорожнім рухом
- 42.04 Панорамне внутрішнє дзеркало заднього виду
- 42.05 Дзеркало заднього виду з мертвою зоною
- 42.06 Електричне(і) зовнішнє(і) дзеркало(а) заднього виду

43. Модифіковане сидіння водія

- 43.01 Підвищене сидіння водія з нормальною відстанню від руля і педалей
- 43.02 Сидіння водія, пристосоване до форми тіла
- 43.03 Сидіння водія з боковою підтримкою для стійкості
- 43.04 Сидіння водія з підлокітниками
- 43.05 Подовження ковзання сидіння водія

▼ **M4**

- 43.06 Пристосування ременів безпеки
- 43.07 Прив'язні ремені безпеки

44. Модифікації мотоциклів (обов'язкове використання підкоду)

- 44.01 Одне гальмо
- 44.02 (Пристосоване) ручне гальмо (переднє колесо)
- 44.03 (Пристосована) гальмова педаль (заднє колесо)
- 44.04 (Пристосована) рукоятка газу
- 44.05 (Пристосовані) ручна коробка передач і ручне зчеплення
- 44.06 (Пристосоване(і)) дзеркало(а) заднього виду
- 44.07 (Пристосовані) пристрої (індикатори повороту, стоп-сигнал тощо)
- 44.08 Висота сидіння, що дозволяє водію в сидячій позиції тримати одночасно дві ноги на дорозі

45. Мотоцикл лише з боковою коляскою

50. Обмеження певним номером транспортного засобу / ходової частини (ідентифікаційний номер транспортного засобу, ІНТЗ)

51. Обмеження певним транспортним засобом / номерними знаками (реєстраційний номер транспортного засобу, РНТЗ)

▼ **M4**

АДМІНІСТРАТИВНІ ПИТАННЯ

70. Обмін посвідчення № ..., виданого ... (розпізнавальний знак ЄС/ООН у випадку третьої країни; наприклад: 70.0123456789.NL)

71. Дублікат посвідчення № ... (розпізнавальний знак ЄС/ООН у випадку третьої країни; наприклад: 71.987654321.HR)

72. Обмеження транспортними засобами категорії А з двигуном з максимальним робочим об'ємом 125 см³ і максимальною потужністю 11 кВт (A1)

73. Обмеження транспортними засобами категорії В виду триколісних або чотириколісних (B1)

74. Обмеження транспортними засобами категорії С з дозволеною максимальною масою до 7500 кілограмів (C1)

75. Обмеження транспортними засобами категорії D з кількістю місць не більше 16, крім місця водія (D1)

76. Обмеження транспортними засобами категорії С з дозволеною максимальною масою до 7500 кілограмів (C1), поєднаними з причепом з дозволеною максимальною масою вище 750 кілограмів, за умови, що дозволена максимальна маса цього автопоїзду не перевищує 12000 кілограмів, а дозволена максимальна маса причепа не перевищує ненавантаженої масу тягача (C1+E)

77. Обмеження транспортними засобами категорії D з кількістю місць не більше 16, крім місця водія (D1), поєднаними з причепом з дозволеною максимальною масою вище 750 кілограмів, за умови, що (а) дозволена максимальна маса цього автопоїзду не перевищує 12000 кілограмів, а дозволена максимальна маса причепа не перевищує ненавантаженої масу тягача і (б) причеп не використовується для перевезення пасажирів (D1+E)

▼ **M9**

78. Транспортні засоби без педалі зчеплення (або важеля, що приводиться в дію вручну для категорій А або А1)

▼ **M4**

79. (...) Обмеження транспортними засобами, які відповідають технічним вимогам, зазначеним в дужках, в контексті застосування статті 10(1) Директиви

- 90.01: ліворуч
- 90.02: праворуч

▼ **M4**

- 90.03: лівий
- 90.04: правий
- 90.05: рука
- 90.06: нога
- 90.07: придатний для експлуатації

▼ **M5**

95. Водій, який має СПК, що відповідає зобов'язанню про професійну компетентність, зазначеному в статті 3, до ... (наприклад, 95.01.01.2012)

▼ **M2**

- коди 100 і вище: національні коди, дійсні лише для керування на території держави, яка видала посвідчення.

Якщо код застосовується до всіх (під)категорій, для яких видане посвідчення, він може бути надрукованих в колонках 9, 10 і 11;

13. на виконання частини 3(a) цього Додатку пробіли, призначені для можливого запису державою-членом перебування інформації, важливої для здійснення заходів щодо посвідчення;

14. пробіли, призначені для можливого запису державою-членом, яка видає посвідчення, інформації, важливої для здійснення заходів щодо посвідчення, або яка відноситься до безпеки на дорозі (не обов'язково). Якщо інформація відноситься до одного із заголовків, визначених в цьому Додатку, їй повинен передувати відповідний номер заголовку.

За письмовою згодою власника в цих пробілах може також бути записана інформація, яка не відноситься до здійснення заходів щодо посвідчення водія або до безпеки на дорозі; такий запис не повинен жодним чином змінювати використання типової моделі як посвідчення водія.

- (b) пояснення пронумерованих записів на сторінках 1 і 2 посвідчення (щонайменше заголовків 1, 2, 3, 4(a), 4(b), 4(c), 5, 10, 11 і 12).

▼ **M7**

Якщо держава-член бажає зробити такі записи іншими національними мовами, крім: болгарської, іспанської, чеської, датської, німецької, естонської, грецької, англійської, французької, італійської, латвійської, литовської, угорської, мальтійської, голландської, польської, португальської, словацької, словенської, фінської або шведської, вона повинна скласти двомовну версію посвідчення, використовуючи одну із зазначених вище мов без шкоди іншим положенням цього Додатку.

▼ **M2**

- (c) пробіли на типовому посвідченні Співтовариства, призначені для можливого пристосування мікросхеми або подібного комп'ютерного приладу.

3. Окремі положення

- (a) Якщо власник посвідчення водія, виданого однією державою-членом відповідно до цього Додатку, має своє звичайне місце проживання в іншій державі-члені, ця держава-член може записувати в посвідченні інформацію, яка є важливою для здійснення заходів щодо нього, за умови, що вона також запише таку інформацію в посвідченнях, які вона видає, і за умови, що для цієї мети залишається достатньо місця.
- (b) Після консультації з Комісією держави-члени можуть додавати кольори або позначення, такі як штрих-код, національні символи або елементи захисту без шкоди іншим положенням цього Додатку.

У зв'язку із взаємним визнанням посвідчень штрих-код не може містити будь-якої іншої інформації, крім тієї, що чітко зазначена на посвідченні водія або яка є суттєвою в процесі видачі посвідчення.

▼ **M2**

ТИПОВЕ ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ СПІВТОВАРИСТВА

Сторінка 1

	ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ	ДЕРЖАВА-ЧЛЕН
6. ф.о.т.о	1.	
	2.	
	3.	
	4a.	4c.
	4b.	4d.
	5.	
	7.	
	(8.)	
9.		

Сторінка 2

13. (14.) 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;"></th> <th style="width: 15%;">9.</th> <th style="width: 15%;">10.</th> <th style="width: 15%;">11.</th> <th style="width: 15%;">12.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>A1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>A</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>B1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>B</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>C1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>C</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>D1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>D</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>BE</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>C1E</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>CE</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>D1E</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DE</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td colspan="5" style="height: 20px;"></td></tr> </tbody> </table>		9.	10.	11.	12.	A1					A					B1					B					C1					C					D1					D					BE					C1E					CE					D1E					DE									
	9.	10.	11.	12.																																																																								
A1																																																																												
A																																																																												
B1																																																																												
B																																																																												
C1																																																																												
C																																																																												
D1																																																																												
D																																																																												
BE																																																																												
C1E																																																																												
CE																																																																												
D1E																																																																												
DE																																																																												
1. Surname 2. Name 3. Date and place of birth 4a. Licence issuing date 4b. Administrative expiry date 4c. Issuing authority 5. Licence number 8. Address 9. Category 10. Category issuing date 11. Category expiry 12. Restrictions																																																																												

▼ M2

ЗРАЗОК ТИПОВОГО ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ СПІВТОВАРИСТВА:
БЕЛЬГІЙСЬКЕ ПОСВІДЧЕННЯ

(для інформаційних цілей)

	RIJBEWIJS	KONINKRIJK BELGIE
	1. Steven 2. Anne-Marie M.E. 3. 01.04.73 D-53170 Bonn 4a. 01.07.96 4c. B-9000 Gent 4b. 30.06.06 5. DA 003 360 7.	
6. FOTO	9. ☐ A ☐ B	

	PERMIS DE CONDUIRE ROYAUME DE BELGIQUE
	1. Quentin 2. Maria N.E. 3. 01.04.73 B-7000 Mons 4a. 01.07.96 4c. B-1180 Uccle 4b. 30.06.06 5. DA 003 361 7.
6. PHOTO	9. ☐ A ☐ B

▼ **M4***ДОДАТОК II***I. МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ІСПИТІВ З КЕРУВАННЯ**

Держави-члени вживають необхідні заходи з метою забезпечити, щоб кандидати на отримання посвідчень водія володіли знаннями і навичками, а також виявляли поведінку, необхідну для керування механічним транспортним засобом. Іспити, які вводяться з цією метою, повинні складатися з:

- теоретичного тесту, а потім
- тесту на навички і поведінку.

Умови, згідно з якими ці тести повинні проводитися, викладені нижче.

A. ТЕОРЕТИЧНИЙ ТЕСТ**1. Форма**

Обрана форма повинна бути такою, щоб переконатися у тому, що кандидат має відповідні знання з питань, перелічених в пунктах 2-4.

До будь-якого кандидата на отримання посвідчення певної категорії, який вже має посвідчення іншої категорії, можуть не застосовуватися загальні положення пунктів 2-4.

2. Зміст теоретичного тесту стосовно всіх категорій транспортних засобів

2.1. Щодо кожного з пунктів, перелічених нижче, повинні задаватися питання. Визначення змісту і форми цих питань відноситься до повноважень кожної держави-члена:

2.1.1. Правила регулювання дорожнього руху:

- зокрема, що стосується дорожніх знаків, розмітки, сигналів, права пріоритетного проїзду і граничних швидкостей;

2.1.2. Водій:

- важливість пильності і поваги до інших учасників дорожнього руху,
- сприйняття, оцінка і прийняття рішення, особливо швидкість реакції, а також зміни в поведінці керування через вплив алкоголю, наркотиків і медичних препаратів, психічного стану і втоми;

2.1.3. Дорога:

- найбільш важливі принципи, що стосуються дотримання безпечної дистанції між транспортними засобами, гальмового шляху і стійкості руху транспортного засобу при різних погодних і дорожніх умовах,
- фактори ризику, що стосуються різних дорожніх умов, зокрема, їх зміни під впливом погоди і від часу дня або ночі,
- характеристики різних видів доріг і відповідні вимоги закону;
- безпечне керування транспортним засобом у тунелях;

▼ **M9**▼ **M4**

2.1.4. Інші учасники дорожнього руху:

- особливі фактори ризику, що відносяться до недосвідченості інших учасників дорожнього руху і найбільш вразливих категорій учасників, таких як діти, пішоходи, велосипедисти і люди з обмеженою рухливістю,
- ризики, що стосуються руху і керування різними видами транспортних засобів і різного поля видимості їхніх водіїв;

2.1.5. Загальні правила та інші питання:

- правила, що стосуються адміністративних документів, необхідних для використання транспортних засобів,
- загальні правила, що визначають поведінку водія у випадку аварії (ввімкнення сигналу попередження і подача сигналів тривоги) і заходи, які

▼ **M4**

він може вжити для допомоги постраждалим у дорожньо-транспортному випадку, якщо необхідно,

- фактори безпеки, що відносяться до транспортного засобу і пасажирів;

- 2.1.6. Запобіжні заходи, необхідні при висадці із транспортного засобу;
- 2.1.7. Механічні аспекти, що мають відношення до безпеки на дорозі; кандидати повинні бути здатними виявити найбільш поширені несправності, зокрема, в рульовому керуванні, підвісній і гальмовій системах, шинах, фарах та індикаторах повороту, світловідбивачах, дзеркалах заднього виду, вітровому склі та двірниках, вихлопній системі, ременях безпеки і звуковому сигналі попередження;
- 2.1.8. Обладнання для безпеки транспортного засобу і, зокрема, використання ременів безпеки, підголівників і обладнання для дитячої безпеки;
- 2.1.9. Правила, що стосуються використання транспортного засобу по відношенню до навколишнього середовища (належне використання звукових сигналів попередження, помірне споживання палива, обмеження викидів забруднюючих речовин тощо).

3. Спеціальні положення стосовно категорій A і A1

- 3.1. Обов'язкова перевірка загальних знань з:
 - 3.1.1. Використання захисного спорядження, такого як рукавиці, бутси, захисний одяг і шолом;
 - 3.1.2. Видимості мотоциклістів для інших учасників дорожнього руху;
 - 3.1.3. Факторів ризику, що стосуються різних дорожніх умов, як встановлено вище, з додатковою увагою до слизьких частин, таких як зливні кришки, дорожньої розмітки – лінії, стрілки, трамвайні колії;
 - 3.1.4. Механічних аспектів, що мають відношення до безпеки на дорозі, як встановлено вище, з додатковою увагою до важеля аварійної зупинки, рівня масла і ланцюга.

4. Спеціальні положення стосовно категорій C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 і D1+E

- 4.1. Обов'язкова перевірка загальних знань з:
 - 4.1.1. Правил про години керування і періоди відпочинку, визначені в Регламенті Ради (ЄС) № 3820/85 ⁽¹⁾; використання записуючого обладнання, визначеного в Регламенті Ради (ЄС) № 3821/85 ⁽²⁾;
 - 4.1.2. Правил стосовно виду відповідного перевезення: товарів або пасажирів;
 - 4.1.3. Документів щодо транспортного засобу і транспортування, які вимагаються для національного і міжнародного перевезення товарів і пасажирів;
 - 4.1.4. Поведінки у випадку аварії; знання заходів, що повинні вживатися після аварії або подібного випадку, включаючи надання невідкладної допомоги, такої як евакуація пасажирів, і базові знання з надання першої допомоги;
 - 4.1.5. Запобіжних заходів, які повинні вживатися під час зняття і заміни коліс;
 - 4.1.6. Правил про вагу і розміри транспортного засобу; правил про обмежувачі швидкості;
 - 4.1.7. Загородження поля видимості, викликаного характеристиками транспортних засобів;
 - 4.1.8. Розуміння карти автомобільних доріг, схеми маршрутів, включаючи використання електронних навігаційних систем (не обов'язково);
 - 4.1.9. Факторів безпеки, що відносяться до завантаження транспортних засобів: контроль завантаження (розміщення і закріплення), труднощі з різними видами вантажів (наприклад, рідини, підвісні вантажі тощо), завантаження і розвантаження товарів та використання завантажувального обладнання (лише категорії C, C+E, C1, C1+E);
 - 4.1.10. Відповідальності водія стосовно перевезення пасажирів; комфорт і безпека пасажирів; перевезення дітей; необхідні перевірки перед від'їздом; частиною теоретичного тесту повинні бути різні види автобусів (громадські автобуси, одноповерхові автобуси, автобуси з особливими розмірами тощо) (лише категорії D, D+E, D1, D1+E).

⁽¹⁾ OB L 370, 31.12.1985, С. 1.

⁽²⁾ OB L 370, 31.12.1985, С. 8.

▼ **M4**

- 4.2. Обов'язкова перевірка загальних знань з таких додаткових положень стосовно категорій C, C+E, D і D+E:
- 4.2.1. Принципи побудови і функціонування: двигунів внутрішнього згоряння, рідин (наприклад, моторного масла, охолоджувальної рідини, промивальної рідини), паливної системи, електричної системи, системи запалювання, системи передач (зчеплення, коробка передач тощо);
- 4.2.2. Змазка та антифриз;
- 4.2.3. Принципи побудови, насадження, правильного використання та піклування про шини;
- 4.2.4. Принципи про види, функціонування, головні частини, поєднання, використання і щоденне обслуговування гальмових пристроїв, регуляторів швидкості, а також використання антиблокувальної гальмової системи;
- 4.2.5. Принципи про види, функціонування, основні частини, поєднання, використання і щоденне обслуговування систем з'єднань (лише категорії C+E, D+E);
- 4.2.6. Методи визначення причин поломок;
- 4.2.7. Профілактичне технічне обслуговування транспортних засобів і необхідний поточний ремонт;
- 4.2.8. Відповідальність водія стосовно отримання, перевезення і доставки товарів відповідно до погоджених умов (лише категорії C, C+E).

V. ТЕСТ НА НАВИЧКИ І ПОВЕДІНКУ**5. Транспортний засіб і його обладнання**

- 5.1. Керування транспортним засобом з ручною коробкою передач можливе при умові проходження тесту на навички і поведінку на транспортному засобі з ручною коробкою передач.

▼ **M9**

Якщо кандидат проходить тест на навички і поведінку на транспортному засобі без педалі зчеплення (або важеля, що приводиться в дію вручну для категорій A або A1), про це повинен робитися запис на будь-якому посвідченні, виданому на основі такого тесту. Посвідчення з таким записом повинні використовуватися лише для керування транспортними засобами без педалі зчеплення (або важеля, що приводиться в дію вручну для категорій A або A1).

“Транспортний засіб з автоматичною коробкою передач” означає транспортний засіб, в якому немає педалі зчеплення (або важеля, що приводиться в дію вручну для категорій A або A1).

▼ **M4**

- 5.2. Транспортні засоби, які використовуються для тестів на навички і поведінку, повинні відповідати мінімальним критеріям, наведеним нижче. Держави-члени можуть передбачати більш суворі критерії або додавати інші.
- Категорія A:

- Поступовий доступ (перший пункт першого абзацу статті 6(1)(b)): мотоцикл без бокової коляски з двигуном з робочим об'ємом більше 120 см³, здатний розвивати швидкість щонайменше 100 км/год;
- Прямий доступ (другий пункт першого абзацу статті 6(1)(b)): мотоцикл без бокової коляски з потужністю двигуна щонайменше 35 кВт;

Підкатегорія A1:

Мотоцикл без бокової коляски з двигуном з робочим об'ємом щонайменше 75 см³;

Категорія B:

Чотириколісний транспортний засіб категорії B, здатний розвивати швидкість щонайменше 100 км/год;

Категорія B+E:

Поєднання учбового транспортного засобу категорії B і причепа з дозволеною максимальною масою щонайменше 1000 кілограмів, здатне розвивати швидкість щонайменше 100 км/год, яке не підпадає під категорію B; вантажний відсік причепа повинен складатися із закритого фургону щонайменше такої ж ширини і висоти, як і механічний транспортний засіб;

▼ **M4**

закритий фургон може бути також дещо вужчим, ніж механічний транспортний засіб, при умові, що видимість позаду є можливою лише при використанні зовнішніх дзеркал заднього виду механічного транспортного засобу; мінімальна фактична маса причепа повинна бути 800 кілограмів;

Підкатегорія B1:

Механічний триколісний або чотириколісний мотоцикл, здатний розвивати швидкість щонайменше 60 км/год;

Категорія C:

Транспортний засіб категорії C з дозволеною максимальною масою щонайменше 12000 кілограмів, довжиною щонайменше вісім метрів, шириною щонайменше 2,40 метри, здатний розвивати швидкість щонайменше 80 км/год; обладнаний антиблокувальною гальмовою системою, коробкою передач, що має щонайменше вісім передаточних чисел ступенів переднього ходу, і записуючим обладнанням, визначеним в Регламенті (ЄЕС) № 3821/85; вантажний відсік повинен складатися із закритого фургону щонайменше такої ж ширини і висоти, як і кабіна; мінімальна фактична маса транспортного засобу повинна бути 10000 кілограмів;

Категорія C+E:

Тягач з напівприцепом або поєднання учбового транспортного засобу категорії C і причепа довжиною щонайменше 7,5 метрів; як тягач з напівприцепом, так і поєднання повинні мати дозволена максимальну масу щонайменше 20000 кілограмів, довжину щонайменше 14 метрів і ширину щонайменше 2,40 метри, бути здатними розвивати швидкість щонайменше 80 км/год, бути обладнаними антиблокувальною гальмовою системою, коробкою передач, що має щонайменше вісім передаточних чисел ступенів переднього ходу, і записуючим обладнанням, визначеним в Регламенті (ЄЕС) № 3821/85; вантажний відсік повинен складатися із закритого фургону щонайменше такої ж ширини і висоти, як і кабіна; мінімальна фактична маса тягача з напівприцепом і поєднання повинна бути 15000 кілограмів;

Підкатегорія C1:

Транспортні засіб підкатегорії C1 з дозволеною максимальною масою щонайменше 4000 кілограмів, довжиною щонайменше п'ять метрів, здатний розвивати швидкість щонайменше 80 км/год; обладнаний антиблокувальною гальмовою системою і записуючим обладнанням, визначеним в Регламенті (ЄЕС) № 3821/85; вантажний відсік повинен складатися із закритого фургону щонайменше такої ж ширини і висоти, як і кабіна;

Підкатегорія C1+E:

Поєднання учбового транспортного засобу підкатегорії C1 і причепа з дозволеною максимальною масою щонайменше 1250 кілограмів; це поєднання повинно мати довжину щонайменше вісім метрів і бути здатним розвивати швидкість щонайменше 80 км/год; вантажний відсік причепа повинен складатися із закритого фургону щонайменше такої ж ширини і висоти, як і кабіна; закритий фургон може бути також дещо вужчим, ніж кабіна, при умові, що видимість позаду є можливою лише при використанні зовнішніх дзеркал заднього виду механічного транспортного засобу; мінімальна фактична маса причепа повинна бути 800 кілограмів;

Категорія D:

Транспортні засіб категорії D довжиною щонайменше 10 метрів, шириною щонайменше 2,40 метри, здатний розвивати швидкість щонайменше 80 км/год; обладнаний антиблокувальною гальмовою системою і записуючим обладнанням, визначеним в Регламенті (ЄЕС) № 3821/85;

Категорія D+E:

Поєднання учбового транспортного засобу категорії D і причепа з дозволеною максимальною масою щонайменше 1250 кілограмів, шириною щонайменше 2,40 метри, здатне розвивати швидкість щонайменше 80 км/год; вантажний відсік причепа повинен складатися із закритого фургону шириною щонайменше два метри і висотою щонайменше два метри; мінімальна фактична маса причепа повинна бути 800 кілограмів;

Підкатегорія D1:

Транспортний засіб підкатегорії D1 з дозволеною максимальною масою щонайменше 4000 кілограмів, довжиною щонайменше п'ять метрів, здатний розвивати швидкість

▼ **M4**

щонайменше 80 км/год; обладнаний антиблокувальною гальмовою системою і записуючим обладнанням, визначеним в Регламенті (СЕС) № 3821/85;

Підкатегорія D1+E:

Поєднання учбового транспортного засобу підкатегорії D1 і причепа з дозволеною максимальною масою щонайменше 1250 кілограмів, здатне розвивати швидкість щонайменше 80 км/год; вантажний відсік причепа повинен складатися із закритого фургону шириною щонайменше два метри і висотою щонайменше два метри; мінімальна фактична маса причепа повинна бути 800 кілограмів;

▼ **M9**

Учбові транспортні засоби категорій В+Е, С, С+Е, С1, С1+Е, D, D+Е, D1 і D1+Е, які не відповідають мінімальним критеріям, наведеним вище, але які перебували в експлуатації на момент або до дати, передбаченої в статті 3 Директиви Комісії 2008/65/ЄС ⁽¹⁾, можуть продовжувати експлуатуватися до 30 вересня 2013 року. Вимоги, що стосуються завантаження цих транспортних засобів, можуть виконуватися державами-членами до 30 вересня 2013 року.

▼ **M4**

6. Навички і поведінка, що перевіряються стосовно категорій А і А1

6.1. Підготовка і технічна перевірка транспортного засобу, що має відношення до безпеки на дорозі

Кандидати повинні продемонструвати, що вони здатні підготуватись до безпечного керування шляхом виконання таких вимог:

6.1.1. Пристосувати захисне спорядження, таке як рукавиці, бутси, захисний одяг і шолом;

6.1.2. Здійснити вибіркову перевірку стану шин, гальм, рульового керування, важеля аварійної зупинки (якщо такий є), ланцюга, рівня масла, фар, світловідбивачів, індикаторів повороту і звукових сигналів попередження.

6.2. Спеціальні маневри, що перевіряються у зв'язку з безпекою на дорозі

6.2.1. Зняття і поставлення мотоцикла на його опору і рухання його без допомоги двигуна при русі поряд з ним;

6.2.2. Паркування мотоциклу на його опору;

6.2.3. Щонайменше два маневри повинні бути виконані на низькій швидкості, включаючи слалом; це повинно дати можливість оцінити навички управління зчепленням у поєднанні з гальмом, рівновагу, область видимості, позицію на мотоциклі і позицію ніг на упорах;

6.2.4. Щонайменше два маневри повинні бути виконані на високій швидкості, один з яких на другій або третій передачі при швидкості щонайменше 30 км/год, а інший – уникнення перешкоди на мінімальній швидкості 50 км/год; це повинно дати можливість оцінити навички в позиції на мотоциклі, область видимості, рівновагу, техніку керування і перемикання передач;

6.2.5. Гальмування: щонайменше дві вправи з гальмування повинні бути виконані, включаючи екстрене гальмування на мінімальній швидкості 50 км/год; це повинно дати можливість оцінити навички управління переднім і заднім гальмом, область видимості і позицію на мотоциклі.

Спеціальні маневри, зазначені в пунктах 6.2.3-6.2.5, повинні бути введені ► **M9** до 30 вересня 2008 року ◀.

6.3. Поведінка на дорозі

Кандидати повинні виконати всі наступні дії при нормальних ситуаціях на дорозі в повній безпеці і з усіма необхідними запобіжними заходами:

6.3.1. Зрушення з місця: після паркування, після зупинки в дорожньому русі; вїзд з дороги;

6.3.2. Рух по прямих дорогах; випередження зустрічних транспортних засобів, включаючи в обмежених просторах;

6.3.3. Рух на поворотах;

⁽¹⁾ ОВ L 168, 28.6.2008, С.36.

▼ **M4**

- 6.3.4. Перехрестя: наближення і переїзд перехресть;
- 6.3.5. Зміна напрямку: ліві і праві повороти; зміна смуг;
- 6.3.6. Наближення / виїзд з автомагістралей або подібних доріг (якщо такі є): приєднання зі смуги розгону; з'їзд на смугу гальмування;
- 6.3.7. Обгін / випередження: обгін інших транспортних засобів (якщо можливо); рух поряд з перешкодами, наприклад, припаркованими машинами; обгін іншими транспортними засобами (якщо такі є);
- 6.3.8. Спеціальні дорожні особливості (якщо такі є): круговий рух; залізничні переїзди; трамвайні / автобусні зупинки; пішохідні переходи; рух на підвищенні або на спуску на довгих схилах ; ► **M9** тунелі; ◀
- 6.3.9. Вжиття необхідних запобіжних заходів при сходженні з транспортного засобу.

7. Навички і поведінка, що перевіряються стосовно категорій **B, B1 і B+E**

7.1. Підготовка і технічна перевірка транспортного засобу, що має відношення до безпеки на дорозі

Кандидати повинні продемонструвати, що вони здатні підготуватись до безпечного керування шляхом виконання таких вимог:

- 7.1.1. Пристосування сидіння для отримання правильного положення;
- 7.1.2. Пристосування дзеркал заднього виду, ременів безпеки і підголівників, якщо такі є;
- 7.1.3. Перевірка закриття дверей;
- 7.1.4. Вибіркова перевірка стану шин, рульового керування, гальм, рідин (наприклад, моторного масла, охолоджувальної рідини, промивальної рідини), фар, світловідбивачів, індикаторів повороту і звукових сигналів попередження;
- 7.1.5. Перевірка факторів безпеки, що стосуються завантаження транспортного засобу: кузов, листи, вантажні двері, закриття кабіни, вид завантаження, закріплення вантажу (лише категорія B+E);
- 7.1.6. Перевірка механізму з'єднання і гальмових та електричних з'єднань (лише категорія B+E).

7.2. Категорії **B** і **B1**: спеціальні маневри, що перевіряються у зв'язку з безпекою на дорозі

Вибірково перевіряються наступні маневри (щонайменше два маневри на чотири пункти, один з яких на задній передачі):

- 7.2.1. Задній хід по прямій або поворот направо чи наліво при дотриманні правильної смуги розмітки;
- 7.2.2. Розвертання транспортного засобу в протилежному напрямі з використанням передньої і задньої передачі;
- 7.2.3. Паркування транспортного засобу і залишення місця паркування (паралельно, діагонально або поперечно, як передньою, так і задньою частиною на плоскій поверхні, підйомі або спуску);
- 7.2.4. Плавне гальмування для зупинки; проте, здійснення аварійної зупинки не є обов'язковим.

7.3. Категорія **B+E**: спеціальні маневри, що перевіряються у зв'язку з безпекою на дорозі

- 7.3.1. З'єднання і від'єднання або від'єднання і з'єднання причепа з його механічним транспортним засобом; цей маневр повинен включати тягач, припаркований поряд з причепом (тобто не на одній лінії);
- 7.3.2. Задній хід по кривій, визначення лінії якої відноситься до повноважень держав-членів;
- 7.3.3. Безпечне паркування для завантаження / розвантаження.

7.4. Поведінка на дорозі

Кандидати повинні виконати всі наступні дії при нормальних ситуаціях на дорозі в повній безпеці і з усіма необхідними запобіжними заходами:

- 7.4.1. Зрушення з місця: після паркування, після зупинки в дорожньому русі; виїзд з дороги;

▼ **M4**

- 7.4.2. Рух по прямих дорогах; випередження зустрічних транспортних засобів, включаючи в обмежених просторах;
- 7.4.3. Рух на поворотах;
- 7.4.4. Перехрестя: наближення і переїзд перехресть;
- 7.4.5. Зміна напрямку: ліві і праві повороти; зміна смуг;
- 7.4.6. Наближення / виїзд з автомагістралей або подібних доріг (якщо такі є): приєднання зі смуги розгону; з'їзд на смугу гальмування;
- 7.4.7. Обгін / випередження: обгін інших транспортних засобів (якщо можливо); рух поряд з перешкодами, наприклад, припаркованими машинами; обгін іншими транспортними засобами (якщо такі є);
- 7.4.8. Спеціальні дорожні особливості (якщо такі є): круговий рух; залізничні переїзди; трамвайні / автобусні зупинки; пішохідні переходи; рух на підвищенні або на спуску на довгих схилах; ► **M9** тунелі; ◀
- 7.4.9. Вжиття необхідних запобіжних заходів при висадці з транспортного засобу.

8. Навички і поведінка, що перевіряються стосовно категорій C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 і D1+E

8.1. Підготовка і технічна перевірка транспортного засобу, що має відношення до безпеки на дорозі

Кандидати повинні продемонструвати, що вони здатні підготуватись до безпечного керування шляхом виконання таких вимог:

- 8.1.1. Пристосування сидіння для отримання правильного положення;
- 8.1.2. Пристосування дзеркал заднього виду, ременів безпеки і підголівників, якщо такі є;
- 8.1.3. Вибіркова перевірка стану шин, рульового керування, гальм, фар, світловідбивачів, індикаторів повороту і звукових сигналів попередження;
- 8.1.4. Перевірка системи гальмування і рульового керування з підсилювачем; перевірка стану коліс, гайок кріплення коліс, крил, вітрового скла, вікон, склоочищувачів і рідин (наприклад, моторного масла, охолоджувальної рідини, промивальної рідини); перевірка і використання панелі керування, включаючи записуючого обладнання, визначеного в Регламенті (СЕС) № 3821/85;
- 8.1.5. Перевірка атмосферного тиску, повітряних балонів і підвіски;
- 8.1.6. Перевірка факторів безпеки, що стосуються завантаження транспортного засобу: кузов, листи, вантажні двері, механізм завантаження (якщо такий є), закриття кабіни (якщо таке є), вид завантаження, закріплення вантажу (лише категорії C, C+E, C1, C1+E);
- 8.1.7. Перевірка механізму з'єднання і гальмових та електричних з'єднань (лише категорії C+E, C1+E, D+E, D1+E);
- 8.1.8. Здатність вживати спеціальні заходи безпеки; контроль за кузовом, дверима, аварійними виходами, аптечкою, вогнегасниками та іншим обладнанням для безпеки (лише категорії D, D+E, D1, D1+E);
- 8.1.9. Розуміння карти автомобільних доріг, схеми маршрутів, включаючи використання електронних навігаційних систем (не обов'язково).

8.2. Спеціальні маневри, що перевіряються у зв'язку з безпекою на дорозі

- 8.2.1. З'єднання і від'єднання або від'єднання і з'єднання причепа з його механічним транспортним засобом; цей маневр повинен включати тягач, припаркований поряд з причепом (тобто не на одній лінії) (лише категорії C+E, C1+E, D+E, D1+E);
- 8.2.2. Задній хід по кривій, визначення лінії якої відноситься до повноважень держав-членів;
- 8.2.3. Безпечне паркування для завантаження / розвантаження на завантажувальному трапі / платформі або подібній установці (лише категорії C, C+E, C1, C1+E);
- 8.2.4. Паркування для безпечного взяття або висадки пасажирів з автобуса (лише категорії D, D+E, D1, D1+E).

8.3. Поведінка на дорозі

▼ **M4**

Кандидати повинні виконати всі наступні дії при нормальних ситуаціях на дорозі в повній безпеці і з усіма необхідними запобіжними заходами:

- 8.3.1. Зрушення з місця: після паркування, після зупинки в дорожньому русі; виїзд з дороги;
- 8.3.2. Рух по прямих дорогах; випередження зустрічних транспортних засобів, включаючи в обмежених просторах;
- 8.3.3. Рух на поворотах;
- 8.3.4. Перехрестя: наближення і переїзд перехресть;
- 8.3.5. Зміна напрямку: ліві і праві повороти; зміна смуг;
- 8.3.6. Наближення / виїзд з автомагістралей або подібних доріг (якщо такі є): приєднання зі смуги розгону; з'їзд на смугу гальмування;
- 8.3.7. Обгін / випередження: обгін інших транспортних засобів (якщо можливо); рух поряд з перешкодами, наприклад, припаркованими машинами; обгін іншими транспортними засобами (якщо такі є);
- 8.3.8. Спеціальні дорожні особливості (якщо такі є): круговий рух; залізничні переїзди; трамвайні / автобусні зупинки; пішохідні переходи; рух на підвищенні або на спуску на довгих ухилах; ► **M9** тунелі; ◀
- 8.3.9. Вжиття необхідних запобіжних заходів при висадці з транспортного засобу.

9. Оцінювання тесту на навички і поведінку

▼ **M4**

9.1. Щодо кожної з вищезазначених ситуацій керування система оцінювання повинна відображати ступінь легкості, з якою кандидат поводить з пристроями керування транспортним засобом, і його продемонстровані здатності керувати на дорозі в повній безпеці. Екзаменатор повинен почуватися в безпеці впродовж всього тесту. Помилки в керуванні або небезпечне керування, що безпосередньо створюють загрозу безпеці учбового транспортного засобу, його пасажирам або іншим учасникам дорожнього руху, караються незданим іспитом, незалежно від того, чи екзаменатор або супроводжуюча особа повинні втрутитися. Проте, екзаменатор на свій розсуд вирішує, чи необхідно завершити тест на навички і поведінку.

Екзаменатори повинні мати спеціальні знання, для того, щоб правильно оцінити здатність кандидата до безпечного керування. Робота екзаменаторів контролюється і надглядається органом, уповноваженим державою-членом з метою забезпечити правильне і послідовне застосування системи оцінювання відповідно до стандартів, встановлених в цьому Додатку.

9.2. Під час оцінювання екзаменатори звертають особливу увагу на те, чи виявляє кандидат захисну і соціальну поведінку при керуванні. Це повинно відображати загальний стиль керування, і екзаменатор повинен враховувати загальне враження про кандидата. Воно включає пристосоване і визначене безпечне керування із врахуванням дорожніх і погодних умов, інших транспортних засобів, інтересів інших учасників дорожнього руху (зокрема, найбільш вразливих), а також передбачення.

9.3. Екзаменатор також оцінює, чи кандидат:

9.3.1. Контролює транспортний засіб; враховується: правильне використання ременів безпеки, дзеркал заднього виду, підголовників, сидіння; правильне використання фар та іншого обладнання; правильне використання зчеплення, коробки передач, педалі газу, гальмових систем (включаючи третю гальмову систему, якщо така є), рульового керування, контроль транспортного засобу при різних обставинах і різних швидкостях; стійкість на дорозі; вага, розміри і характеристики транспортного засобу; вага і вид завантаження (лише категорії B+E, C, C+E, C1, C1+E, D+E, D1+E); комфорт пасажирів (лише категорії D, D+E, D1, D1+E) (відсутність різкого газування, плавне керування і відсутність різкого гальмування);

9.3.2. Керує економно без завдання шкоди навколишньому середовищу із врахуванням обертів за хвилину, перемикання передач, гальмування і газування (лише категорії B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1, D1+E);

9.3.3. Спостереження: кругове спостереження; правильне використання дзеркал; дальня, середня, близька видимість;

▼ **M4**

9.3.4. Пріоритетний проїзд / пропуск: пріоритетний проїзд на перехрестях; пропуск в інших випадках (наприклад, зміна напрямку, зміна смуг, спеціальні маневри);

9.3.5. Правильне розміщення на дорозі: правильне розміщення на дорозі, на смугах, при круговому русі, на поворотах, що відповідає виду і характеристикам транспортного засобу; попереднє розміщення;

9.3.6. Дотримання дистанції та інтервалу: дотримання належної дистанції (попереду) та інтервалу (збоку); дотримання належного інтервалу по відношенню до інших учасників дорожнього руху;

9.3.7. Швидкість: не перевищення максимальної дозволеної швидкості; пристосування швидкості до погодних / дорожніх умов і, де це необхідно, до національних граничних швидкостей; керування з такою швидкістю, при якій можлива зупинка на відстані вільної дороги в полі видимості; пристосування швидкості до загальної швидкості учасників дорожнього руху такого ж виду;

9.3.8. Світлофори, дорожні знаки та інші індикатори: правильна поведінка при проїзді світлофорів; виконання вказівок регулювальників; правильна виконання вказівок дорожніх знаків (заборони або приписи); належні дії, що вимагає дорожня розмітка;

9.3.9. Сигнали: правильне і вчасне подання сигналів, коли це необхідно; правильне використання індикаторів повороту; належні дії при сигналах, що подаються іншими учасниками дорожнього руху;

9.3.10. Гальмування і зупинка: вчасне зниження швидкості, гальмування або зупинка відповідно до обставин; передбачення; використання різних гальмових систем (лише для категорій C, C+E, D, D+E); використання інших систем зниження швидкості, крім гальм (лише для категорій C, C+E, D, D+E).

10. Тривалість тесту

Тривалість тесту і дистанція повинні бути достатніми для того, щоб оцінити навички і поведінку, встановлені в частині В цього Додатку. У будь-якому випадку час керування на дорозі не повинен бути меншим 25 хвилин для категорій A, A1, B, B1 і B+E та 45 хвилин для інших категорій. Це не включає прийом кандидата, підготовку транспортного засобу, технічну перевірку транспортного засобу, що має відношення до безпеки на дорозі, спеціальні маневри і оголошення результатів практичного тесту.

11. Місце проведення тесту

Частина тесту для оцінки спеціальних маневрів може проводитися на спеціальній учбовій площадці. Коли це можливо, частина тесту для оцінки поведінки на дорозі повинна проводитися на дорогах поза забудованими територіями, автомагістралях і автострадах (або подібних дорогах), а також на всіх видах міських вулиць (жилі райони, зони з обмеженням максимальної швидкості 30 і 50 км/год, міські дороги), що повинні представляти різні види труднощів, з якими можуть зустрічатися водії. Є також бажаним, щоб тест відбувався в умовах різної інтенсивності дорожнього руху. Також бажано, щоб цей тест відбувався в умовах різної інтенсивності дорожнього руху. Час керування на дорозі повинен бути оптимально використаний для того, щоб оцінити кандидата на всіх проїзних частинах, які можуть зустрічатися, звертаючи особливу увагу на зміну між цими частинами.

II. ЗНАННЯ, НАВИЧКИ І ПОВЕДІНКА ДЛЯ КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ З МЕХАНІЧНИМ ПРИВОДОМ

Водії всіх транспортних засобів з механічним приводом повинні постійно мати знання, навички і поведінку, описані в пунктах 1-9 вище, з метою бути здатними:

- Розпізнавати небезпечні ситуації на дорозі і оцінювати ступінь їх серйозності;
- Керувати своїм транспортним засобом таким чином, щоб не створювати небезпечних ситуацій і належно реагувати на виникнення таких ситуацій;
- Виконувати правила регулювання дорожнього руху і, зокрема, правила, призначені для запобігання дорожньо-транспортним пригодам і регулювання транспортним потоком;
- Виявляти будь-які значні технічні несправності у своїх транспортних засобах, зокрема, ті, що створюють ризик безпеці, і виправляти їх належним чином;
- Враховувати всі фактори, що впливають на поведінку керування (наприклад, алкоголь, втома, поганий зір, тощо) з метою використовувати в повному об'ємі властивості, необхідні для безпечного керування;

▼ **M4**

- Допомогати забезпечувати безпеку всіх учасників дорожнього руху і, зокрема, найбільш слабких і незахищених шляхом вияву належної поваги до інших.

Держави-члени можуть вживати необхідні заходи для забезпечення того, щоб водії, які втратили знання, навички і поведінку, описані в пунктах 1-9, могли відновити ці знання і навички та продовжувати виявляти поведінку, необхідну для керування механічним транспортним засобом.

ДОДАТОК III

**МІНІМАЛЬНІ СТАНДАРТИ ФІЗИЧНОЇ І РОЗУМОВОЇ ПРИДАТНОСТІ ДЛЯ
КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ З МЕХАНІЧНИМ ПРИВОДОМ**

ВИЗНАЧЕННЯ

1. Для цілей цього Додатку водії класифікуються на дві групи:
 - 1.1. *Група 1:*
водії транспортних засобів категорій A, B і B+E та підкатегорій A1 і B1;
 - 1.2. *Група 2:*
водії транспортних засобів категорій C, C+E, D, D+E і підкатегорій C1, C1+E, D1 і D1+E.
- 1.3. Національне законодавство може передбачати, що положення, викладені в цьому Додатку для водіїв групи 2, застосовуються до водіїв транспортних засобів категорії B, які використовують свої посвідчення водія для професійних цілей (таксі, швидка допомога тощо).
2. Таким самим чином кандидати на отримання першого посвідчення водія або відновлення посвідчення водія класифікуються до групи, до якої вони належатимуть після того, як посвідчення буде видане або відновлене.

МЕДИЧНІ ОГЛЯДИ

3. *Група 1:*
кандидати повинні пройти медичний огляд, якщо стає очевидним при завершенні необхідних формальностей або під час тестів, які проводяться до отримання посвідчення водія, що вони мають одне або більше медичних ускладнень, зазначених в цьому Додатку.
4. *Група 2:*
кандидати повинні пройти медичний огляд до отримання першого посвідчення водія, а потім водії повинні проходити періодичні огляди, визначені національним законодавством.
5. Стандарти, встановлені державами-членами для видачі або будь-якого подальшого відновлення посвідчень водія, можуть бути більш суворими, ніж ті, що викладені в цьому Додатку.

ЗІР

6. Всі кандидати на отримання посвідчення водія повинні пройти відповідне обстеження з метою забезпечити, що вони мають належну гостроту зору для керування транспортними засобами з механічним приводом. Якщо є причина сумніватися в належному зорі кандидата, він повинен бути оглянутий компетентним медичним органом. Під час цього огляду слід звернути увагу, зокрема, на гостроту зору, поле зору, зір у сутінках і прогресуючі хвороби очей.
Для цілей цього Додатку штучні кришталики не вважаються корегувальними лінзами.
- Група 1:*
 - 6.1. Кандидати на отримання посвідчення водія або відновлення такого посвідчення повинні мати біокулярну гостроту зору, якщо необхідно, з корегувальними лінзами, щонайменше 0,5 при використанні обох очей одночасно. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються, якщо під час медичного огляду виявиться, що горизонтальне поле зору є меншим 120°, не враховуючи виключні випадки, належним чином підтверджені позитивним медичним висновком і практичним тестом, або що дана особа страждає від будь-якого іншого порушення зору, що б створювало загрозу безпечному керуванню. Якщо виявляється або заявляється яка-небудь прогресуюча хвороба очей, посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися при умові, що кандидат проходить регулярний огляд в компетентному медичному органі.
 - 6.2. Кандидати на отримання посвідчення водія або відновлення такого посвідчення, які мають повну функціональну втрату зору в одному оці або які використовують лише одне око (наприклад, у випадку диплопії), повинні мати гостроту зору щонайменше 0,6, якщо необхідно, з корегувальними лінзами. Компетентний медичний орган повинен підтвердити, що такий монокулярний зір існував достатньо довго для можливості адаптації і що поле зору в цьому оці є нормальним.

▼В

Група 2:

- 6.3. Кандидати на отримання посвідчення водія або відновлення такого посвідчення повинні мати гостроту зору, якщо необхідно, з корегувальними лінзами, щонайменше 0,8 в оці з кращим зором і щонайменше 0,5 в оці з гіршим зором. Якщо корегувальні лінзи використовуються для досягнення значень 0,8 і 0,5, нескорегована гострота в кожному оці повинна досягати 0,05 або мінімальна гострота (0,8 і 0,5) повинна досягатися шляхом корегування окулярами, що не перевищують плюс або мінус чотири діоптрії, або контактними лінзами (нескорегований зір = 0,05). Таке корегування повинно добре переноситись. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які не мають нормального біокулярного поля зору або страждають від диплопії.

СЛУХ

7. Посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися кандидатам або водіям групи 2 при умові отримання висновку компетентних медичних органів; при медичних оглядах особлива увага звертається на компенсаторні можливості.

ОСОБИ З ПОРУШЕННЯМИ СИСТЕМИ РУХУ

8. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, що страждають від хвороб або порушень системи руху, що створює небезпеку керування транспортним засобом з механічним приводом.

Група 1:

- 8.1. Посвідчення водія, що підлягають певним обмеженням, якщо необхідно, можуть видаватися кандидатам або водіям з фізичними недоліками після отримання висновку компетентного медичного органу. Цей висновок повинен базуватися на медичній оцінці даної скарги або порушення і, якщо необхідно, на практичному тесті. Він повинен також зазначити необхідний вид модифікації транспортного засобу і чи необхідний водію ортопедичний пристрій, якщо тест на навички і поведінку показує, що з таким пристроєм керування буде безпечним.
- 8.2. Посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися будь-яким кандидатам, що страждають від прогресивної хвороби при умові, що особа-інвалід регулярно оглядається з метою перевірити, чи вона все ще здатна керувати транспортним засобом у повній безпеці. Якщо порушення є постійним, посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися без необхідності регулярного огляду кандидата.

Група 2:

- 8.3. Компетентний медичний орган повинен звертати належну увагу на додаткові ризики і небезпеку, що виникають при керуванні транспортними засобами водіями цієї групи.

СЕРЦЕВО-СУДИННІ ХВОРОБИ

9. Будь-яка хвороба, що може спричинити раптовий розлад серцево-судинної системи кандидата на отримання першого посвідчення або водія, який подає заяву на відновлення посвідчення, що призводить до раптового погіршення функціонування мозку, становить загрозу безпеці на дорозі.

Група 1:

- 9.1. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям з серйозною аритмією.
- 9.2. Посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися кандидатам або водіям, які користуються електронним стимулятором серця при умові отримання медичного висновку і проведення регулярних медичних оглядів.
- 9.3. Питання, чи видавати або відновлювати посвідчення кандидатам або водіям, що страждають від ненормального артеріального тиску, оцінюється із врахуванням інших результатів огляду і ускладнень, які можуть створювати загрозу безпеці на дорозі.
- 9.4. Загалом, посвідчення водія не видається і не відновлюється кандидатам або водіям, що страждають від стенокардії під час відпочинку або хвилювання. Видача або відновлення посвідчення водія будь-якому кандидату або водію, який переніс інфаркт міокарда можливі при умові отримання медичного висновку і, якщо необхідно, проведення регулярних медичних оглядів.

▼В

Група 2:

- 9.5. Компетентний медичний орган повинен звертати належну увагу на додаткові ризики і небезпеку, що виникають при керуванні транспортними засобами водіями цієї групи.

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ

10. Посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися кандидатам або водіям, які страждають від цукрового діабету при умові отримання медичного висновку і проведення регулярних медичних оглядів в кожному конкретному випадку.

Група 2:

- 10.1. Лише у виняткових випадках посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися кандидатам або водіям цієї групи, які страждають від цукрового діабету і лікуються інсуліном, і лише при умові підтвердження цього медичним висновком і проведення регулярних медичних оглядів.

НЕВРОЛОГІЧНІ ХВОРОБИ

11. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які страждають від серйозної неврологічної хвороби, за винятком, якщо заява підтверджується медичним висновком.
Неврологічні порушення, пов'язані з хворобами або хірургічним втручанням, які впливають на центральну або периферичну нервову систему, що призводить до сенсорних дефектів або порушень функції рухання і порушує рівновагу та координацію, повинні належним чином враховуватися у зв'язку з їх ефектами функціонального характеру і ризиками розвитку. В таких випадках видача або відновлення посвідчення може здійснюватися при умові періодичної оцінки у випадку ризику погіршення.
12. Епілептичні приступи або інші раптові порушення стану свідомості створюють серйозну загрозу безпеці на дорозі, якщо вони трапляються з особою, яка керує транспортним засобом з механічним приводом.

Група 1:

- 12.1. Посвідчення може бути видане або відновлене при умові здійснення огляду компетентним органом і проведення регулярних медичних оглядів. Орган дає висновок про стан епілепсії або інших порушень свідомості, їх клінічну форму і розвиток (наприклад, відсутність приступів за останні два роки), отримане лікування і його результати.

Група 2:

- 12.2. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які страждають або можуть страждати від епілептичних приступів або інших раптових порушень стану свідомості.

ПСИХІЧНІ РОЗЛАДИ

Група 1:

- 13.1. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які страждають від:
- серйозного психічного розладу, вродженого або внаслідок хвороби, травми чи нейрохірургічного втручання,
 - серйозної затримки розумового розвитку,
 - серйозних проблем поведінки внаслідок старіння; або дефектів особистості, що призводить до порушення оцінки, поведінки або адаптації, за винятком, якщо їхня заява підтверджується медичним висновком і, якщо необхідно, при умові проведення регулярних медичних оглядів.

Група 2:

- 13.2. Компетентний медичний орган повинен звертати належну увагу на додаткові ризики і небезпеку, що виникають при керуванні транспортними засобами водіями цієї групи.

АЛКОГОЛЬ

14. Вживання алкоголю створює велику загрозу безпеці на дорозі. Враховуючи масштаб цієї проблеми, медичні працівники повинні бути дуже уважними.

▼В

Група 1:

- 14.1. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які мають алкогольну залежність або не можуть утриматися від вживання алкоголю при керуванні.
Після перевіреного періоду відмови від вживання алкоголю і при умові отримання медичного висновку і проведення регулярних медичних оглядів посвідчення водію можуть видаватися або відновлюватися кандидатам або водіям, які в минулому мали алкогольну залежність.

Група 2:

- 14.2. Компетентний медичний орган повинен звертати належну увагу на додаткові ризики і небезпеку, що виникають при керуванні транспортними засобами водіями цієї групи.

НАРКОТИКИ І МЕДИЧНІ ПРЕПАРАТИ

15. **Зловживання:**

Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які мають залежність від психотропних речовин або які не мають залежності від таких речовин, але регулярно зловживають ними, незалежно від категорії посвідчення, на яку подається заява.

Регулярне вживання:*Група 1:*

- 15.1. Посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які регулярно вживаються психотропні речовини у будь-якій формі, що можуть перешкоджати безпечному керуванню, якщо вжиті кількості є такими, що можуть спричинити несприятливий вплив на керування. Це застосовується до всіх інших медичних препаратів або поєднань медичних препаратів, які впливають на здатність керувати.

Група 2:

- 15.2. Компетентний медичний орган повинен звертати належну увагу на додаткові ризики і небезпеку, що виникають при керуванні транспортними засобами водіями цієї групи.

НИРКОВІ РОЗЛАДИ

Група 1:

- 16.1. Посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися кандидатам або водіям, які страждають від серйозної ниркової нестачі при умові отримання медичного висновку і проведення регулярних медичних оглядів.

Група 2:

- 16.2. За винятком виключних випадків, належним чином підтверджених медичним висновком і при умові проведення регулярних медичних оглядів, посвідчення водія не видаються і не відновлюються кандидатам або водіям, які страждають від серйозної ниркової нестачі.

ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ

Група 1:

- 17.1. При умові отримання медичного висновку і, якщо необхідно, проведення регулярних медичних оглядів, посвідчення водія можуть видаватися або відновлюватися кандидатам або водіям, які мають трансплантований орган або штучний імплантат, що впливають на здатність керувати.

Група 2:

- 17.2. Компетентний медичний орган повинен звертати належну увагу на додаткові ризики і небезпеку, що виникають при керуванні транспортними засобами водіями цієї групи.
18. Як загальне правило, якщо кандидати або водії страждають від будь-якого розладу, не зазначеного в попередній частині, але який може бути функціональним порушенням або спричинити його, що впливає на безпеку керування, посвідчення водія не видаються і не відновлюються, за винятком, якщо заява підтверджується медичним висновком і, якщо необхідно, при умові проведення регулярних медичних оглядів.